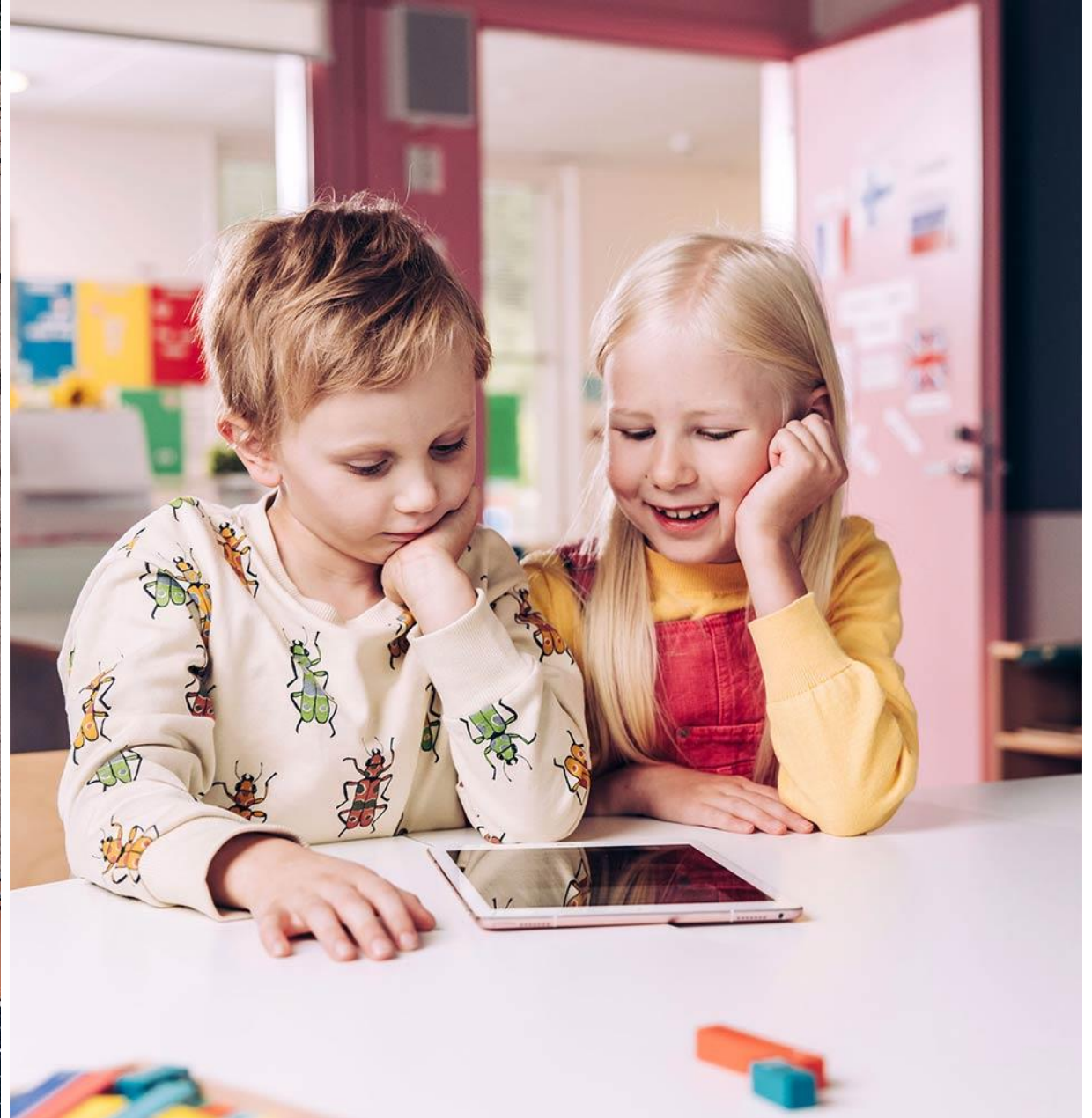

A photograph showing a large array of solar panels installed on a brown-tiled roof. The panels are arranged in rows and are tilted towards the sun. In the background, a paved area and some greenery are visible.

Hyvinvointi uudistuksen taloudelliset vaikutukset Muhoksen kunnan talouteen

13.6.2022

Inspira

Sisältö

01 Yhteenvedo ja johtopäätökset

02 Toimeksiannon tausta ja työn kuvaus

03 Sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset

04 Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirto Muhokselle

05 Muhoksen kunnan talouden kehitys

06 Herkkyystarkastelut

07 Liitteet

01 Yhteenveto ja johtopäätökset

Yhteenveto: Lähtökohdat

Muhoksen kunta haluaa selvittää kunnan taloudellista asemaa ja talouden kantokykyä 2020-luvulla toimintaympäristön muuttuessa. Merkittäviä muutoksia kunnan toimintaympäristössä on sote-uudistus ja Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirto Muhokselle 1.1.2023 alkaen.

Inspira käsittelee tässä selvitysraportissa sote-uudistuksen taloudellisia vaikutuksia VM:n ennusteen perusteella sekä Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirron vaikutuksia tuottoihin ja kuluihin kunnan omien ennusteiden perusteella.

Taloudellinen tarkastelu tehdään laatimalla kunnalle talousennuste vuosille 2022-2031 ja arvioimalla skenaariolaskennalla vaihtoehtoisten kehitysnäkymien taloudellisia vaikutuksia.

Kunnan tiedoilla toteutettu arvio

Muhoksen kunnan talouden tilanne ja kantokyky sote-uudistuksen vaikutuksen jälkeen perustuu kunnan toimittamiin taloustietoihin, joiden taloudellisia vaikutuksia arvioidaan selvityksessä.

Skenaariolaskelmat

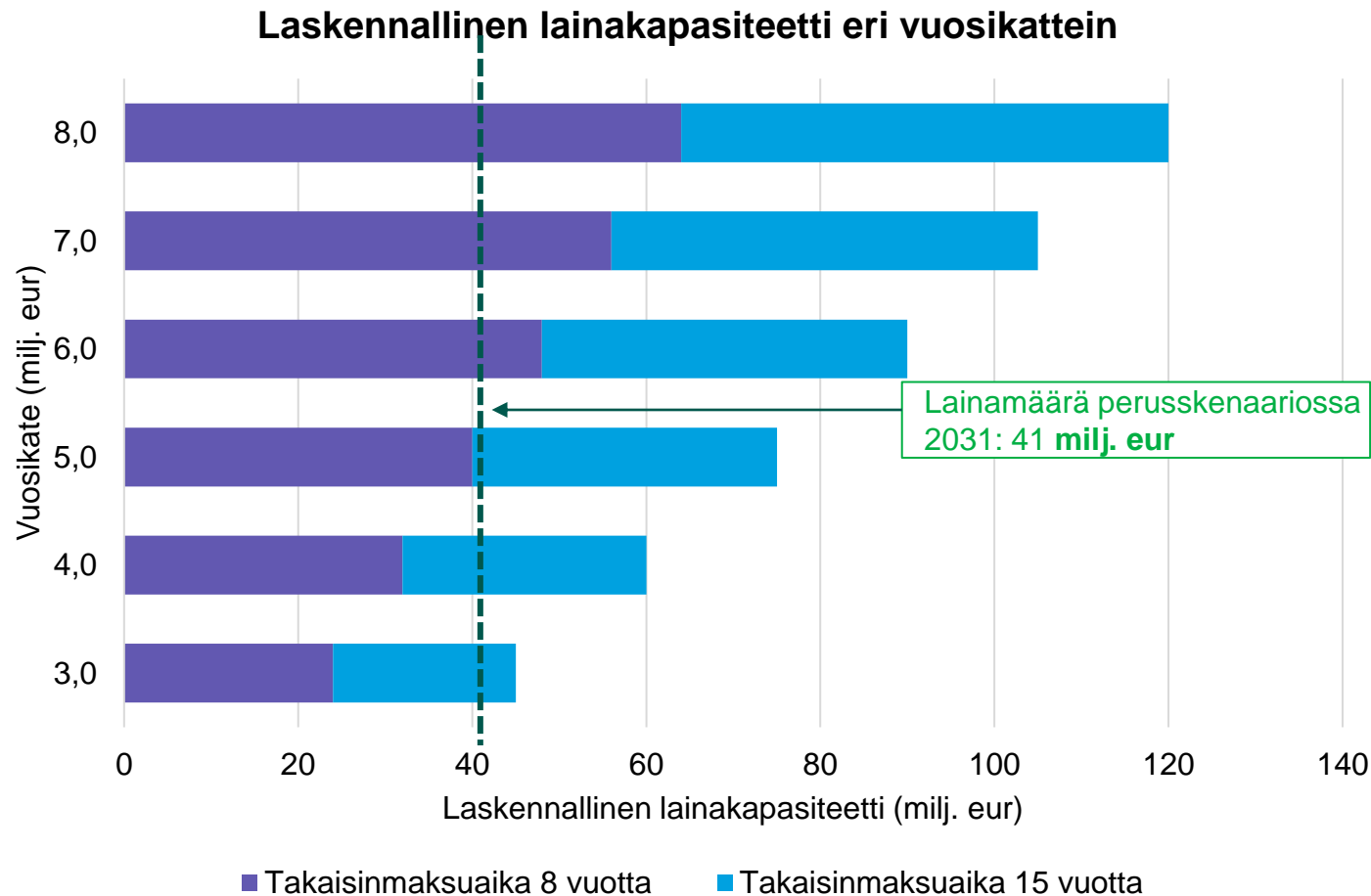
Skenaario-osiossa tarkastellaan mm. menojen lisäyksen, kustannusten nousun, korkoriskin sekä TE-uudistuksen vaikutuksia kunnan talouteen.

Johtopäätökset - perusskenaario

- Muhoksen kunnan taloudellinen asema paranee vuosina 2022-2027, vuosikatteen ollen korkeimmillaan 5,7 miljoonaa euroa vuonna 2027, jonka jälkeen vuosikate alkaa laskemaan päätyn 5,0 miljoonaan euroon vuonna 2031.
- Kunnan talouden ennustetaan olevan ylijäämäinen koko ennustejakson ajan. Vuoteen 2031 mennessä kertynyt ylijäämä on noin 9,2 miljoonaa euroa.
- Vuosikate riittää kattamaan nettoinvestoinnit ennustejaksolla. Nettorahoitustarve on noin -12,4 milj. euroa koko ennustejaksolla (eli tämä summa käytettävissä lyhennyksiin). Vain vuonna 2022 rahoitustarve on positiivinen.
- Lainakanta laskee ennustejaksolla noin 12 miljoonaa euroa vuoden 2021 lähtötasolta noin 53,5 milj. euroa noin 41,1 milj. euroon vuonna 2031

Johtopäätökset:

Paljonko kunta voi velkaantua?

Yksinkertaistava esimerkki lainakapasiteetista

- Kunnan toiminnan rahavirta määrittää kestävästi ylläpidettävän lainasalkun koon.
- Vuosikate on hyvä indikaattori rahavirralle.
- Normaalisti kunnat ja kaupungit mitoittavat lainansa 10-20 vuoden pituisiksi.

Suosittelun vähimmäistaso vuosikatteelle (v. 2031) kunnan perusskenaarion ennustettuun investointitasoon nähden on noin 5,5 – 6,0 milj. euroa. Tällöin lisärahoitusta ei tarvita investointien toteuttamiseksi ja lainakantaa kyetään maltillisesti lyhentämään.

Vuosikate-ennuste vuodelle 2031 on noin 5 milj. euroa, joka riittää lyhentämään lainakantaa maltillisesti investointien jälkeen.

Ennustettu taso on noin 4400 euroa per kuntalainen, kun nykyinen lainakanta on noin 6000 euroa per kuntalainen.

40 milj. euroa voidaan maksaa takaisin 15 vuodessa, kun vuosilyhennys on noin 2,7 milj. euroa.

Johtopäätökset:

Suosituksset

Muhoksen kunnan tulee tavoitella keskipitkällä aikavälillä vähintään 5,5 – 6,0 milj. euron vuosikatetta, jotta kunnan talous on tasapainossa.

Perusskenaariossa kunnan talous on ylijäämäinen koko ennustejakson ajan ja lainakanta laskee ennustejaksolla noin 12 miljoonaa euroa. Ennusteiden mukaisesti Muhoksen kunnan vuosikate riittää suunniteltuihin investointeihin koko ennustejakson ajan vuotta 2022 lukuun ottamatta.

Kulujen kurissa pitäminen on keskeinen asia kestävän kuntatalouden osalta. Mikäli tasapainotusohjelmassa määritellyt säästötoimenpiteet eivät toteutuisi ja kulut kasvaisivat 1 %:n verran enemmän suhteessa ennusteeseen, näkyisi tämä ennustejakson lopussa negatiivisena vuosikatteenä. Tällöin vuosikate ei riitä investointeihin ja kunta tarvitsee lisärahoitusta niiden toteuttamiseksi.

02 Toimeksiannon tausta ja työn kuvaus

Toimeksiannon tausta

Sote-uudistuksen toteutuksen eteneminen luo kunnille ja kaupungeille tarpeen valmistautua sote-toimintojen siirtoon. Keskeisiä välitavoitteita valmistelun etenemisessä ovat talousarvion 2022 valmistuminen (määrittää veroprosentin 2023) ja kuntien 28.2.2022 mennessä toimittamat tiedot siirtyvistä eristä.

Jotta valmistautumisessa ei ajauduta katsomaan tilannetta vain lyhyellä aikavälillä, kunnilla ja kaupungeilla on tarve luoda itselleen kuva sote-uudistuksen vaikutuksista pitkällä aikavälillä. Järjestelyssä syntyy uusi toimintakokonaisuus, jossa keskiössä ovat elinvoiman ylläpitäminen/vahvistaminen sekä sivistystoimi.

Pitkällä aikavälillä kyse on edellytyksistä investoida elinvoimaan ja laadukkaisiin palveluihin. Kyvystä säilyttää talous tasapainossa ja mahdollistaa siten riittävä rahoituksellinen kapasiteetti tulevaisuusinvestointien mahdollistamiseen.

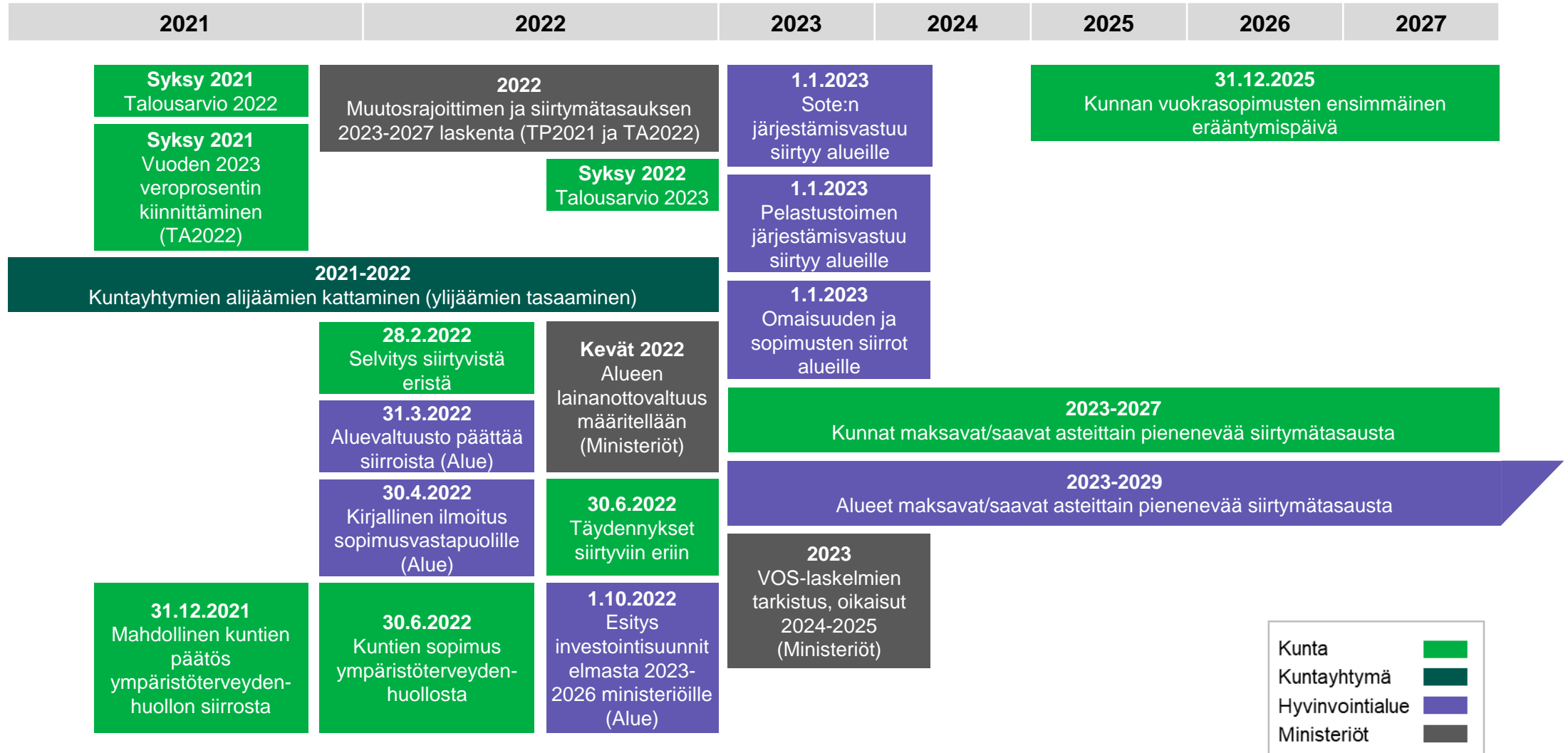
Inspira on laatinut selvityksen kunnan talouden kantokyvystä, jossa selvitetään sote-uudistuksen taloudelliseen asemaan tulevina vuosina sekä pitkällä aikajänteellä (2031). Työ mahdollistaa sote-uudistuksen hallitumman läpiviennin, kun myös pitkän aikavälin vaikutukset ja tavoitteet voidaan havainnollistaa selkeämmin. Selvityksessä on huomioitu myös kunnan omat laskelmat Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirron vaikutuksista tuottoihin ja kuluihin.

Työn kuvaus

- Projektin alussa järjestettiin Tilaajan kanssa aloituskokous (5.5.2022), jossa kartoitettiin kunnan tavoitteet sekä selvityksessä tarvittavat lähtötiedot.
- Projektin edetessä Tilaajan kanssa on järjestetty tarkentavia välipalavereita, jotta sote-siirtojen kokonaisvaikutusten, lomituspalveluiden siirron ja talouden muun kehityksen arvioiminen on ollut mahdollista.
- Työn tulokset esitellään kunnanvaltuustolle Muhoksen kunnan järjestämässä seminaarissa (13.6.2022).
- Selvityksessä laadittiin kunnan talouden kehitys aina vuoteen 2031 saakka, sote-uudistuksen vaikutukset, Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirron sekä kunnan investointisuunnitelmat huomioiden. Lisäksi herkkyystarkastelussa arvioitiin mm. erinäisten riskiskenaarioiden ja TE-uudistuksen vaikutuksia kunnan talouden kantokykyyn
- Selvityksen lopputuloksena Inspira laati arvion kunnan talouden kantokyvystä ja suositukset toimenpiteistä.

03 Sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset

Määräajat rytmittävät muutosta kunnissa

Sote-uudistuksen lähtökohdat

Sote-uudistus muuttaa kunnan toiminnan ja talouden rakenteita vuodesta 2023 alkaen.

- Sote-uudistus muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllisistä ja rakenteellisista uudistuksista. Uudistusten valmistelu on käynnissä ja varsinainen toteutus tapahtuu 1.1.2023, kun sote-toiminnan ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueille.
- Sote-uudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystaloudet kaikille suomalaisille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveystaloudiin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.
  - Tässä raportissa keskitymme pääasiallisesti sote-uudistuksen taloudellisiin vaikutuksiin. Uudistuksen muut tavoitteet ja vaikutukset on rajattu työn toteutuksen ulkopuolelle.

Järjestelyssä koko kunnan perusturvan toimiala ja siihen liittyvät tulot ja menot siirretään pois kunnan taloudesta.

- Nykyisellään Muhoksen kunta tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon sekä ikäihmisten palvelut kunnan alueella. Lisäksi siirroilla on vaikutuksia sote- ja pela-kiinteistöihin.
- Uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat merkittäviä ja ne kohdistuvat kuntaan palvelujen nykyisestä järjestämistavasta riippumatta. Vastuu sote- ja pelastuskustannuksista poistuu ja samalla toiminnalle osoitettu rahoitus siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tuottojen siirto tarkoittaa mm. 12,64 %-yksikön kunnallisveroprosentin leikkausta.
- Käsittelemme uudistuksen taloudellisia vaikutuksia kattavammin osana raporttia.

Talouden tasapainon muodostuminen

Sote-uudistuksen talousvaikutukset näkyvät kunnan taloudessa asteittain vuosien 2023-2027 aikana. Ryhmittelemme vaikutusten arvioinnin seuraavasti:

1. Talouden tasapaino ennen uudistusta vuonna 2022	0,9 milj. eur
	+
2. Sote-siirtojen vaikutus tasapainoon sis. pysyvän muutosrajoittimen	0,5 milj. eur soten vaikutus (siirtymätasauksen jälkeen)
	+
3. Muu kunnan talouden kehitys 2023 – 2027	0,7 milj. eur
	=
= Ennuste vuoden 2027 tilikauden tuloksesta	2,1 milj. eur

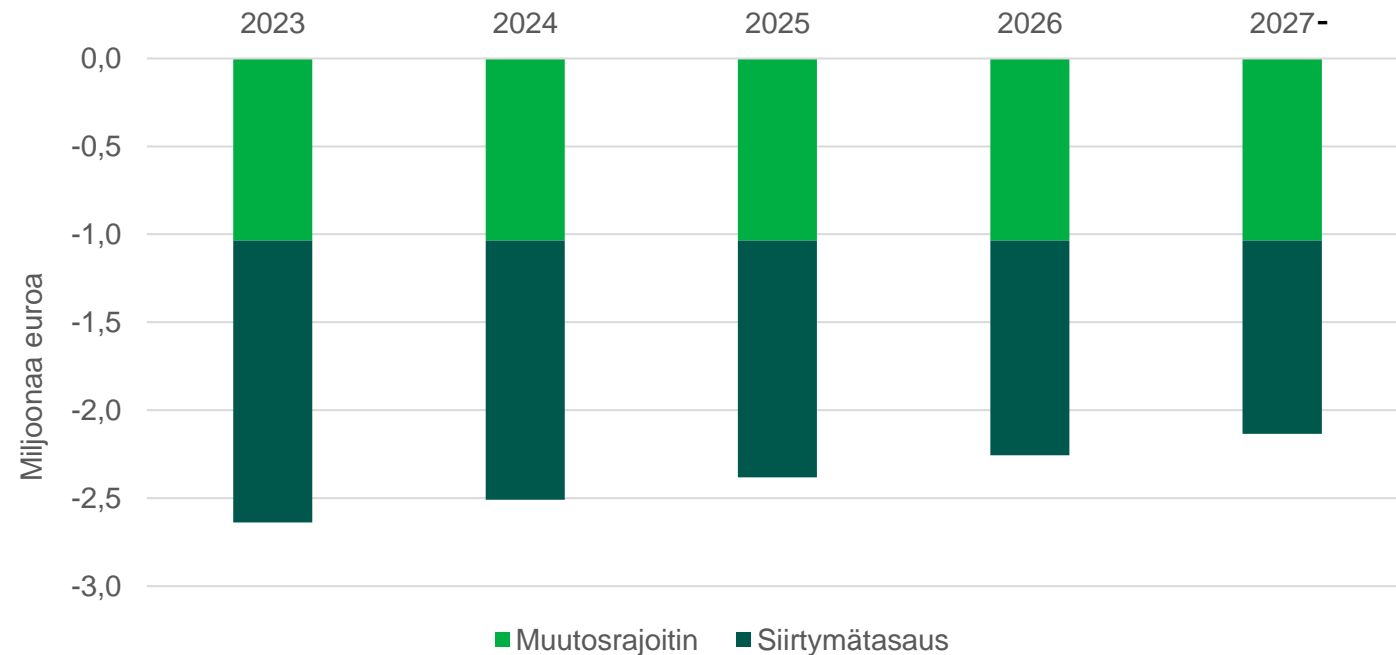
Sote-uudistuksen talousvaikutukset

Sote-uudistuksen myötä kunnalle jää siirtojen vaikutuksesta VM:n arvion mukaan enemmän tuloja kuin kuluja, arviolta 1,7 milj. euroa.

Muutosrajoitin heikentää valtionosuuksia pysyvästi noin miljoonalla eurolla vuosittain, jolla tasataan kunnalle jääviä tuloja 60 %.

Jäljelle jäävät tulot tasataan siirtymätasauksella, joka heikentää myös kunnan valtionosuutta.

Siirtymätasauksen rahoitusasemaa heikentävä vaikutus ensimmäisenä vuotena on noin 1,6 milj. euroa.
Vuosina 2024-2027 siirtymätasaus kasvaa asteittain noin 15 euroa / asukas.
Vuonna 2027 siirtymätasauksen pysyvä rahoitusasemaa heikentävä vaikutus on noin 1,1 milj. euroa.

*Sote-laskelmat pohjautuvat huhtikuussa julkaistuun "kuntien rahoitus"-laskelmiin, jossa siirtyvät kustannukset ja muut laskentaoletukset pohjautuvat VM:n arvioon siirtyvien tulojen ja kulojen erotuksesta. Tämän pohjalta on johdettu muutosrajoittimen ja siirtymätasauksen määrät ennustejaksolla.

Sote-uudistuksen talousvaikutukset

Vaikutusten ryhmittely

1. Talouden tasapaino ennen uudistusta

- Vuoden 2022 tuotto- ja kulukehitys määrittää millaisesta lähtökohdasta Muhoksen kunta pääsee toteuttamaan sote-siirtoja. Kunnan talous on vuoden 2022 päätteeksi noin 940 tuhatta euroa ylijäämäinen. Kunta määrittää omilla toimillaan, mikä on talouden tasapaino 2022 lopussa. Sote-toiminnot ja muu kunnan toiminta vaikuttavat tasapainoon.

2. Sote-siirtojen vaikutus tasapainoon ja pysyvä muutosrajoitin

- Sote-siirroissa poistuvat kustannukset ja tuotot määrittävät mikä on järjestelyn vaikutus kunnan talouden tasapainoon ennen muutosrajoitinta ja siirtymätasauksia. Sote-kulujen osalta on keskeistä, miten hyvin lopulliset siirtojen toteumat vastaavat ennustetta. Tuottojen siirrossa keskeistä on kunnilta poistuvan kunnallisveroprosentin taso. Tällä hetkellä VM:n laskenta on tehty 12,64 % poistuvalla veroprosentilla. Poistuvien kulujen ja tuottojen muodostamasta tasapainomuutoksesta 60 % katetaan pysyvällä muutosrajoittimella* ja 40 % jää kunnan itsensä vastattavaksi.

3. Asteittain kasvava siirtymätasaus

- Kunnat saavat aikaa sopeuttaa talouttaan uudistuksen tuomiin tasapainomuutoksiin. Asteittain kasvava siirtymätasaus leikkaa ensimmäisenä vuotena koko kunnan jäävän muutoksen. Vuosien 2024-2027 aikana siirtymätasaus kasvaa siten, että viimeistään vuonna 2027 kunnan talouden tasapaino saavuttaa sote-vaikutusten osalta lopullisen tilansa. Kunnan sote-muutos voi olla korkeintaan +/- 60 eur/asukas. Mahdollinen suurempi muutos katetaan pysyväksi jäävällä siirtymätasauksella.

4. Muu kunnan talouden kehitys ja talouden tasapaino 2027

- Muhoksen kunnan talouden tasapaino päättyy kunnan oma ennuste huomioiden 2 milj. eur ylijäämäiseksi vuonna 2027. Sote-uudistuksen pysyvä vaikutus kunnan talouteen on noin 0,5 milj. euroa. On kuitenkin hyvä muistaa muutosrajoittimen ja siirtymätasauksen leikkaavan valtionosuuksia noin 2,1 milj. eurolla vuodesta 2027 alkaen.
- Lisäksi on huomioitava muu kunnan talouden kehitys mm. tuottojen, kulujen ja investointien osalta.
- Sisällytämme tämän raportin ennusteisiin sote-siirtojen vaikutukset ja muun kunnan talouteen liittyvän kehitysnäkymän.

*Muutosrajoitin lasketaan siirtävistä kustannuksista ja tuloista. Muissa erissä laskenta perustuu tasapainotilan muutokseen. Näin muutosrajoitin on erisuuri kuin kohdan 2 'sote-muutos x 60 %'.

04 Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirto Muhokselle

Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirto

- Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) on tehnyt päätöksen (6.5.2021) lomituksen vastuukunnista Keski-Pohjanmaalla/Pohjois-Pohjanmaan eteläisellä alueella ja Pohjois-Suomessa (Pohjois-Pohjanmaan pohjoisosat, Kainuu, Lappi).
- Pohjois-Suomen vastuukunnaksi valittiin Muhos. Muhoksen yksikkö kattaa tammikuusta 2023 alkaen nykyisten Muhoksen, Posion, Ristijärven, Sallan, Siikalatvan, Sodankylän, Sotkamon ja Ylitornion paikallisyksiköiden toiminta-alueet.
- Lomituspalveluiden siirto Muhoksen vastuulle muuttaa merkittävästi kunnan kulu- ja tuottorakennetta.
- Lomituspalveluiden siirto on huomioitu laatimassamme talousennusteessa Muhoksen toimittamien kunnan omien laskelmien mukaisena.

05 Muhoksen kunnan talouden kehitys

Tiivistelmä

- Sote-uudistuksen sekä lomituksen siirtymisen kunnan järjestämisvastuulle myötä sekä tuotto- että kulurakenne muuttuu merkittävästi.
- Kunnan saamien valtionosuuksien määrä putoaa johtuen uudistuksen muutosrajoitimesta ja siirtymätasauksista. Valtionosuuksien ennustetaan laskevan maltillisesti, säilyen suunnilleen 12 milj. euron tasolla sote-uudistuksen jälkeisenä aikana.
- Pitkällä aikavälillä vuosikatteen ennustetaan kasvavan tasaisesti ollen korkeimmillaan 5,9 milj. euroa vuonna 2027 ja laskevan ennustejakson loppuun mennessä 5,0 milj. euroon.
- Vuosikate ylittää investointien omahankintamenon koko ennustejakson ajan.
- Jos tasapainotusohjelmassa määritellyt säästötoimenpiteet eivät toteudu, vuosikate ei riitä enää vuonna 2031 investointeihin. Lisäksi mikäli kulut kasvaisivat 1% vuodessa nopeammin, lisärahoitusta investointeihin tarvittaisiin jo vuodesta 2026 ja vuosikate kääntyisi negatiiviseksi vuonna 2031
- Korkokustannusten nousu 1,5%:iin vuonna 2023 heikentäisi vuosikatetta perusskenaarioon nähden yhteensä noin 3,1 milj. eurolla vuoteen 2031 mennessä
- TE-uudistuksen vuosittainen nettovaikutus kunnalle olisi noin 100 TEUR positiivinen vuodesta 2025 alkaen

Kehitysennusteen laadinnan työtap

Työtap

- Olemme laatineet tässä selvityksessä talouden kehitysennusteen Muhoksen kunnalle vuosille 2022-2031.
- Talousennusteen laadinta tapahtui Muhoksen edustajien (Riitta Vähäkuopus, Rauno Piippo, Mikko Kari, Sanna Tuomikoski, Jussi Rämety) kanssa.

Talousennusteen perusta

- Ennusteen pohjana toimii Muhoksen talousarvio 2022, jossa on ennusteet vuosista 2022-2025.
  - Toimintatuottoihin ja toimintakuluihin lisätty Pohjois-Suomen lomituspalveluiden siirto Muhokselle vuodesta 2023 alkaen
    - Muhoksen yksikkö kattaa tammikuusta 2023 alkaen nykyisten Muhoksen, Posion, Ristijärven, Sallan, Siikalatvan, Sodankylän, Sotkamon ja Ylitornion paikallisyksiköiden toiminta-alueet.
    - Lomituksen toimintatuotot vuodesta 2023 alkaen on n. 16,2 MEUR ja toimintakulut n. 16,0 MEUR (nykyisellään Muhoksen lomitus noin 4,9 MEUR)
  - Toimintakuluihin on lisätty 9.6.2022 keskustellun mukaisesti kunta-alan palkkaratkaisu:
    - Henkilöstökulujen kasvu 1.6.2022-31.12.2022: 1,76 %; 2023: 3,0 %; 2024: 3,11 %
  - Toimintatuottoihin sisältyy hyvinvointialueelta saatavat sote-kiinteistöjen ennustetut vuokratulot v. 2023 alkaen (noin 500 tuhatta euroa/vuosi) ja tasapainotusohjelman mukaiset menojen vähennykset yht. 1,6 milj. euroa vuosina 2022-2025 (lukuun ottamatta skenaarioita, joissa tätä menojen vähennystä ei ole otettu huomioon)
  - Toimintakuluihin on lisätty 400 TEUR (300 TEUR aineet ja tarvikkeet sekä 100 TEUR palvelujen ostot) 7.6 asiakkaan kanssa keskustellun mukaisesti vuodesta 2022 alkaen

Kehitysennusteen laadinnan työtap

- Verotulotiedot pohjautuvat kuntaliiton veroennusteeseen ja verokertymää on arvioitu tilastokeskuksen väestöennusteen perusteella.
- Muutokset käyttötaloudessa vuonna 2023 sekä valtionosuuksien arvioitu kehittyminen on esitetty seuraavilla sivuilla.
- Väestöennusteen pohjana on käytetty Kuntaliiton (tilastokeskus) laatimaa väestöennustetta.
- Investointien pohjana toimii talousarvio, jota on täydennetty asiakkaan kanssa välipalaverieissa.
- TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtymisen kunnille arvioidaan parantavan hieman (noin 100TEUR nettovaikutus) Muhoksen kunnan taloutta (ks. liite 1)
  - TE-uudistus ei ole perusskenaariossa mukana, vaan on huomioitu erillisessä skenaariotarkastelussa.
  - TE-palvelut uudistuksen yhteydessä kuntien rahoitusvastuuta työttömyysturvaan laajennetaan. Kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Kuntien rahoitusvastuu laajenee työmarkkinatuen lisäksi myös ansio- ja peruspäivärahaan. Rahoitusvastuun laajentuminen kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

VM:n arvion mukaan sote-vaikutus on 0,5 milj. euroa Muhoksen kunnalle

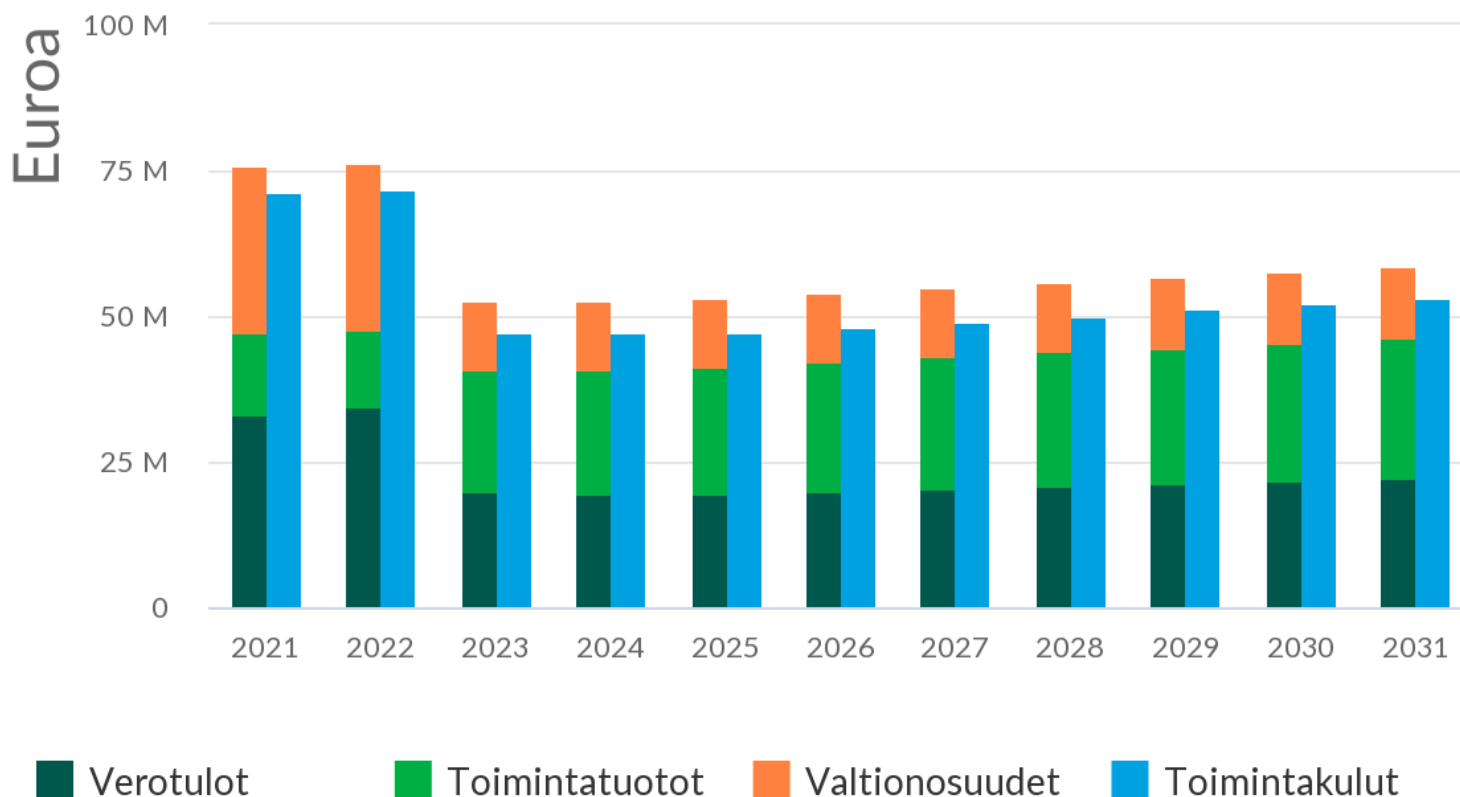
VM:n ennuste	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Valtionosuudet yhteensä	11 824 393	11 885 497	11 974 937	12 062 126	12 150 990	12 117 400	12 084 930	12 052 460	12 019 990	11 988 640
Kunnan valtionosuus ennen tasausta	14 463 675	14 394 256	14 356 188	14 319 239	14 285 650	14 252 060	14 219 590	14 187 120	14 154 650	14 123 300
Pysyvä muutosrajoitin	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999	-1 034 999
Siirtymätasaus	-1 604 283	-1 473 761	-1 346 252	-1 222 115	-1 099 662	-1 099 662	-1 099 662	-1 099 662	-1 099 662	-1 099 662
Siirtymätasaus EUR/as	-180	-166	-151	-137	-124	-124	-124	-124	-124	-124

- Laskelmien pohjana on hyödynnetty VM:n arviota siirtyvistä nettokustannuksista. Mikäli siirtyvät kustannukset toteutuvat ennusteen (keskiarvolaskenta TP 2021 ja TA 2022 siirtyvistä kustannuksista) mukaisesti (34,3 milj. euroa), yllä esitetty taulukko kuvaa tarkastelutilannetta. Lisäksi VM:n arvio siirtyvistä tuloista (mm. valtionosuudet ja verotulot leikkaantuvat) on noin 32,6 milj. euroa, jolloin Muhoksen kunnalle jää siirron vaikutuksesta noin 1,7 milj. euroa enemmän tuloja kuin kuluja siirtyä hyvinvointialueelle.
  - Tasausmekanismi (muutosrajoitin ja siirtymätasaus) leikkaa positiivisen vaikutuksen kunnan taloudesta vuonna 2023 kokonaan (-2,7 milj. euroa).
  - Vuodesta 2027 alkaen pysyvä muutosrajoitin on noin -1,0 milj. euroa ja pysyvä siirtymätasaus noin -1,1 milj. euroa.
- Jos siirtyvien tulojen ja kustannusten muutos poikkeaa VM:n arviosta, mahdolliset ylimääräiset kulut jäävät kuormittamaan kunnan taloutta nykyennustetta enemmän, heikentäen kunnan taloutta pitkällä aikavälillä. Vastaavasti tehokkaammin tuotetut palvelut hyödyttävät kunnan taloutta pitkällä aikavälillä enemmän suhteessa VM:n ennusteeseen.

Sote-uudistuksen vaikutukset ovat Muhoksen kunnalle noin 500 tuhatta euroa (60 eur/as).

Kulurakenteen muutos näkyy vuonna 2023

Tulot ja toimintakulut

- Sote-uudistuksen sekä lomituksen myötä sekä tuotto-, että kulurakenne muuttuu merkittävästi
- Kun sote-siirrot ja lomitus huomioidaan laskelmissa, tulot kasvavat arviolta 59 % n. 13 milj. eurosta n. 20,7 milj. euroon ja toimintakulut laskevat 34 % n.71,4 milj. eurosta n.47,1 milj. euroon.
  - Vain sote-siirtojen vaikutus laskee tuloja arviolta noin 27 % n. 13 milj. eurosta n. 9,5 milj. euroon ja toimintakuluja arviolta noin 50 % n. 71,4 milj. eurosta n. 36 milj. euroon.
  - Lomituspalveluiden siirto lisää toimintatuottoja vuodesta 2023 lähtien n. 11,3 milj. euroa ja toimintakuluja n.11,1 milj. euroa eli nettovaikutus on 200 TEUR positiivinen. Lomituksen toimintatuotot ovat yhteensä n. 16,2 milj. euroa ja toimintakulut n. 16,0 milj euroa v. 2023 lähtien
- Sote-uudistuksen myötä kunnalle jää kulujen ja tulojen erotuksena arviolta 1,7 milj. euroa, jota tasataan valtionosuudessa muutosrajoittimella ja siirtymätasauksella.

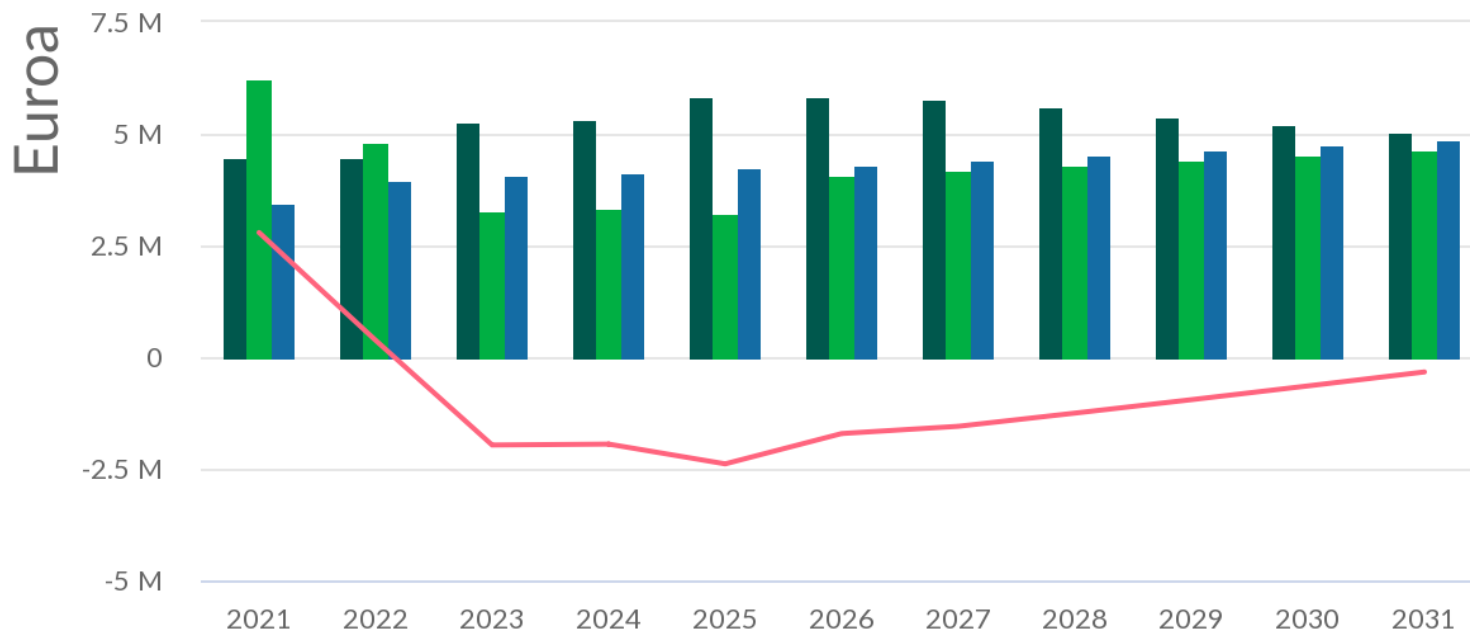
*Valtionosuuslaskelmiin liittyy kuitenkin pientä epävarmuutta, koska todellisten siirtyvien tuottojen ja kulujen tarkistuslaskelmat tullaan toteuttamaan vuoden 2023 aikana.

*Lomituksen arvioidut tulot ja kulut perustuvat Muhoksen kunnan keskimääräisiin kustannuksiin (ei siis MELA:n/valtion laskelmia)

Vuosikate riittää kattamaan nettoinvestoinnit ennustejaksolla

Vuosikate ja investointien omahankintameno

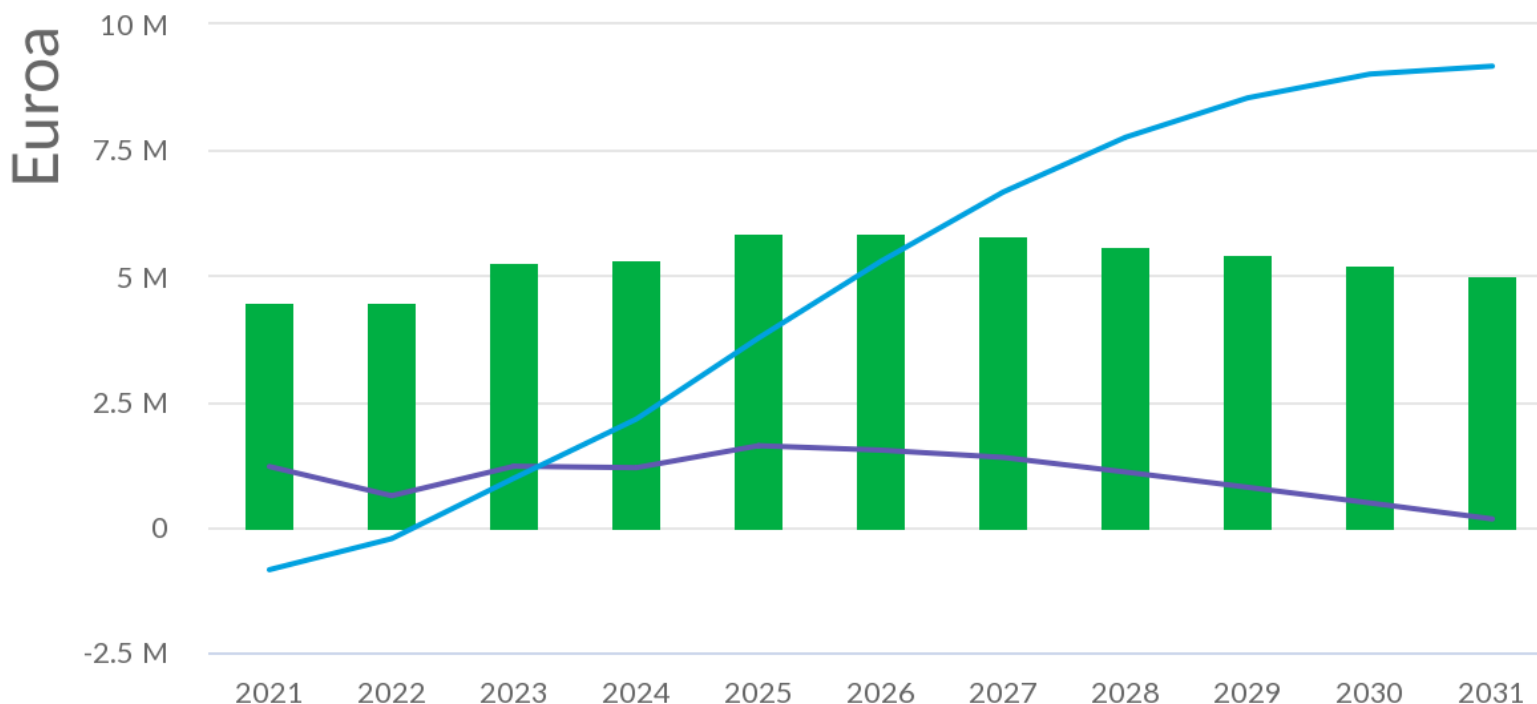

■ Vuosikate
■ Investointien omahankintameno
■ Poistot ja arvonalentumiset
— Rahoitustarve (netto)

- Vuosikate oli 4,5 milj. euroa vuonna 2021. Pitkällä aikavälillä vuosikatteen ennustetaan kasvavan tasaisesti ollen korkeimmillaan 5,9 milj. euroa vuonna 2027 ja laskevan ennustejakson loppuun mennessä 5,0 milj. euroon
- Nettoinvestoinnit ovat noin 41 milj. euroa vuosien 2022-2031 ajalla.
- Kassan tavoitetaso on pidetty ennustejaksolla vakiona vuoden 2021 tasolla n. 2,7 milj. Euroa.
- **Vuosikate riittää kattamaan nettoinvestoinnit ennustejaksolla. Nettorahoitustarve on noin -12,4 milj. euroa koko ennustejaksolla (eli tämä summa käytettävissä lyhennyksiin).**

Vuosikatteen ja tilikauden ylijäämän kehitys

Vuosikate ja yli- / alijäämä

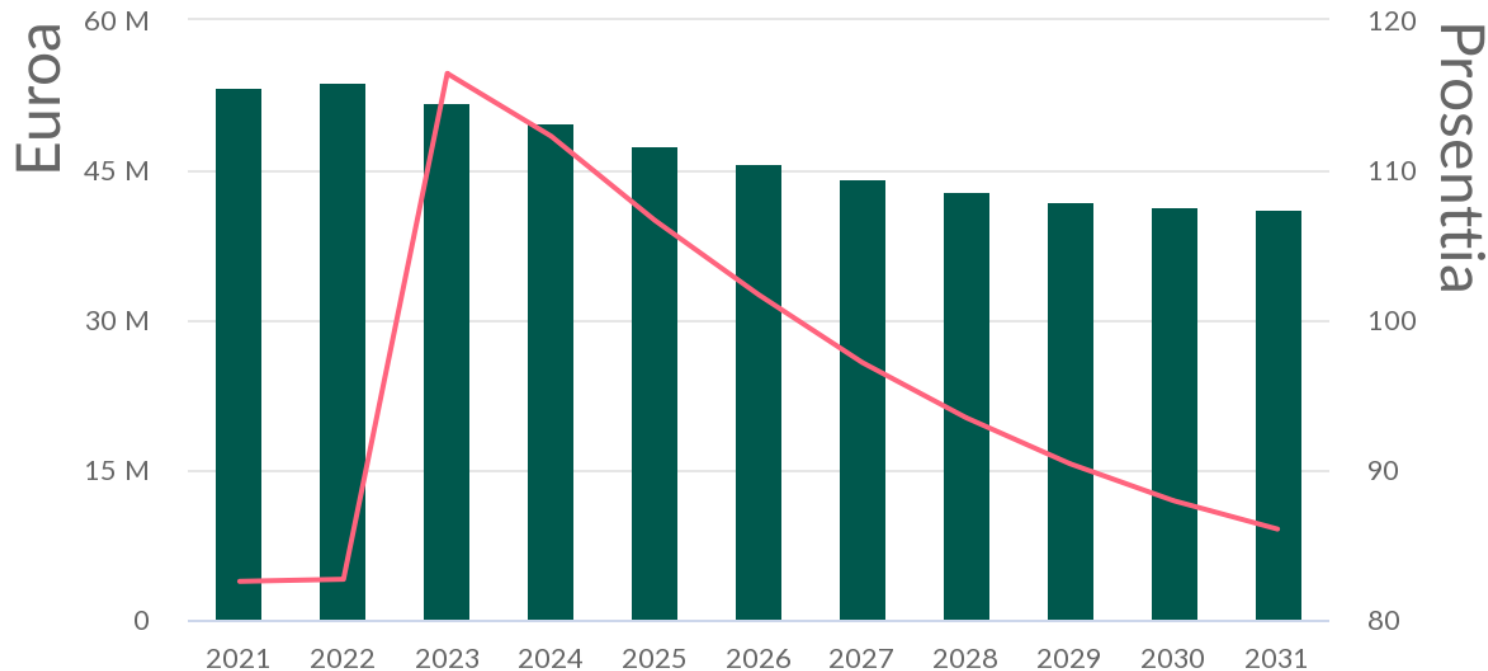
Kunnan talouden ennustetaan olevan ylijäämäinen koko ennustejakson ajan.

Vuoteen 2031 mennessä kertynyt ylijäämä on noin 9,2 miljoonaa euroa.

■ Vuosikate — Tilikauden ylijäämä (alijäämä) — Kertynyt yli-/alijäämä

Lainamäärä laskee noin 12 milj. eurolla

Vieraan pääoman määrä

- Muhoksen lainamäärän lähtötaso vuonna 2021 on noin 53,5 milj. euroa.
- **Lainakanta laskee ennustejakson loppuun mennessä noin 41,1 milj. euroon**

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = 100 x (VPO – saadut ennakot) / Käyttötulot, missä käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet.

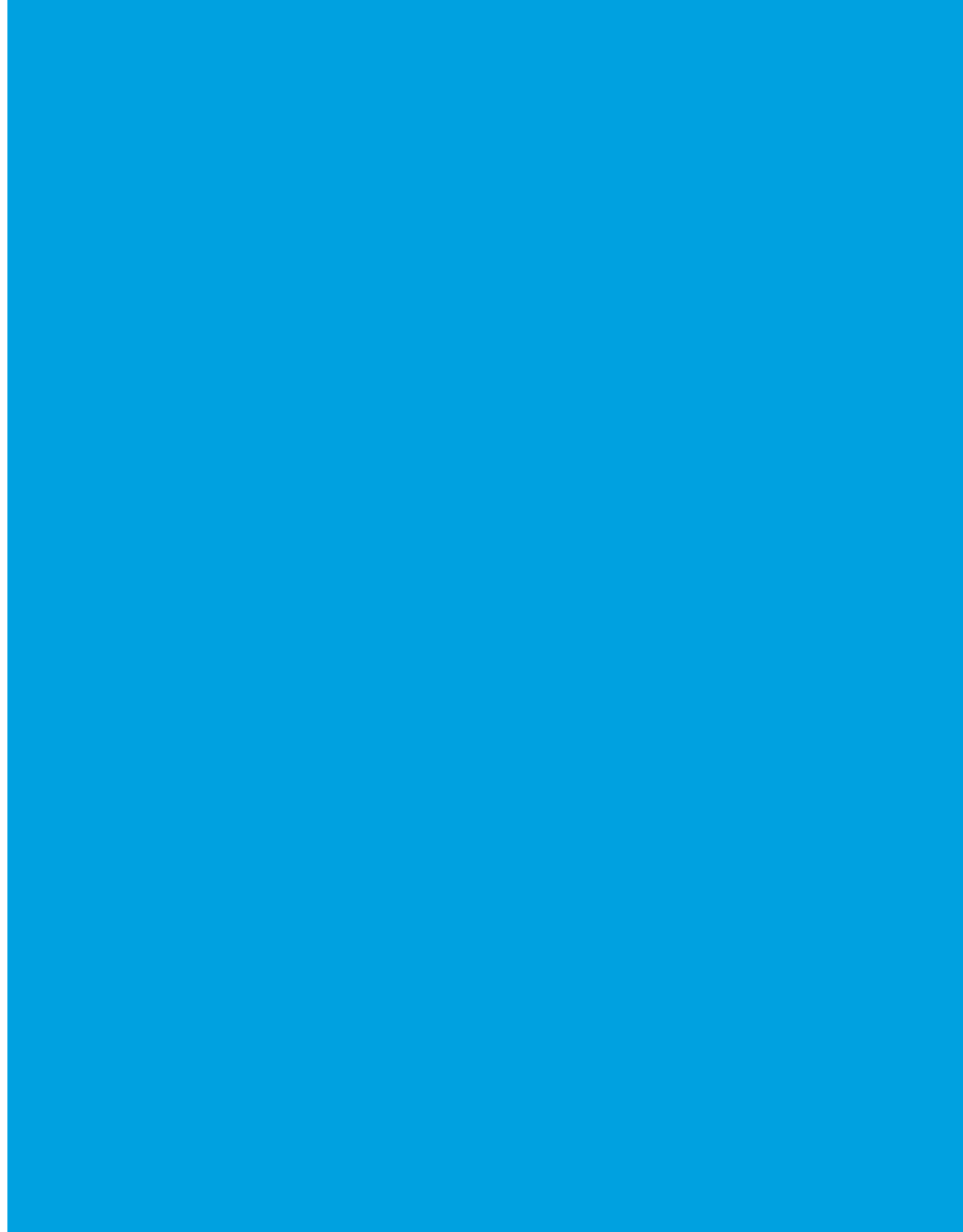
06 Herkkyystarkastelut

Tarkasteltavat skenaariot

Tämä osio koostuu herkkyystarkasteluista, jossa Muhoksen kunnan lähtötilanteeseen luodaan erinäisiä muutoksia.

1. Skenaariossa tarkastellaan että tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu.
2. Skenaariossa tarkastellaan että tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu ja kustannukset kasvavat 1% vuodessa perusskenaariota nopeammin
3. Skenaariossa tarkastellaan korkojen nousun vaikutuksia kunnan talouden asemaan.
4. Skenaariossa tarkastellaan TE-uudistuksen vaikutusta kunnan talouden asemaan

Skenaario 1: tasapainotus- ohjelmassa suunnitellut säästötoimen- piteet eivät toteudu

Skenaario 1: oletukset

Skenaariossa tarkastellaan että tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu.

Menojen lisäys –suhteessa perusskenaarioon, jossa säästötoimenpiteet mukana:

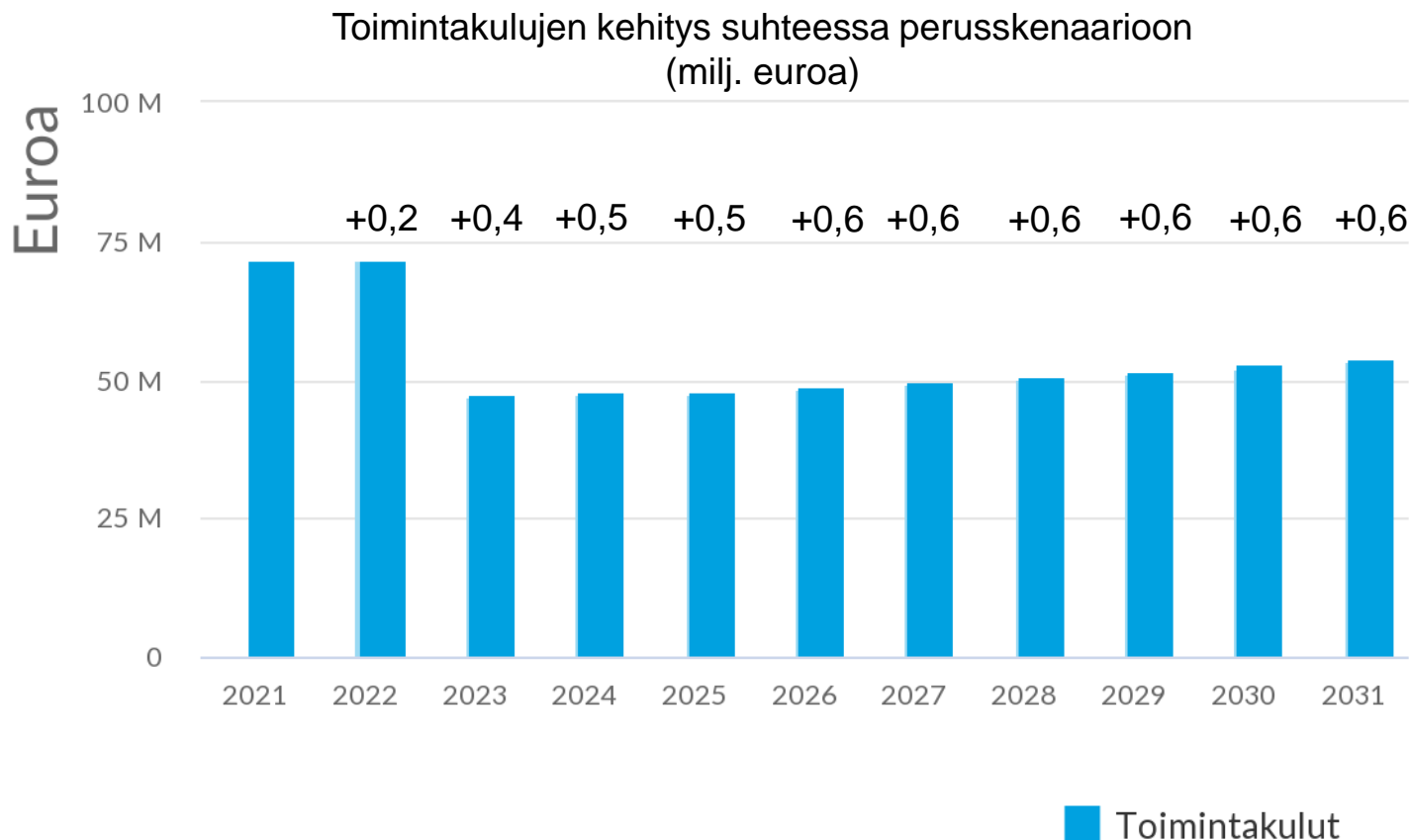
- Vuonna 2022 yhteensä 170 tuhatta euroa
- Vuonna 2023 yhteensä 420 tuhatta euroa
- Vuonna 2024 yhteensä 484 tuhatta euroa
- Vuonna 2025 yhteensä 540 tuhatta euroa
- Vuosina 2026-2031 pohjana 2025 vuoden menojen lisäys + 2 % vuosittainen kasvu

Muut laskentaperusteet ovat samoin kuin perusskenaariossa

Lisäskenaario 1 – Tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu

Toimintakulut perusskenaariota suuremmat

Tulot ja toimintakulut

- Talouden tasapainotusohjelmassa suunnitellut menojen vähennykset vuosille 2022-2025 eivät toteudu, jolloin toimintakulut ovat suunniteltujen menojen vähennyksen verran suuremmat. Vuodesta 2026 alkaen sovellettu 2% kasvua.
  - Tasapainotusohjelmassa HVA:lle vuokrattavien sote-kiinteistöjen 500 TEUR lisätulo on huomioitu toteutuvan skenaariossa

- **Vuotuisesti tämä tarkoittaa noin 0,2-0,6 MEUR menojen lisäystä ennustevuosina perusskenaarioon nähden.**

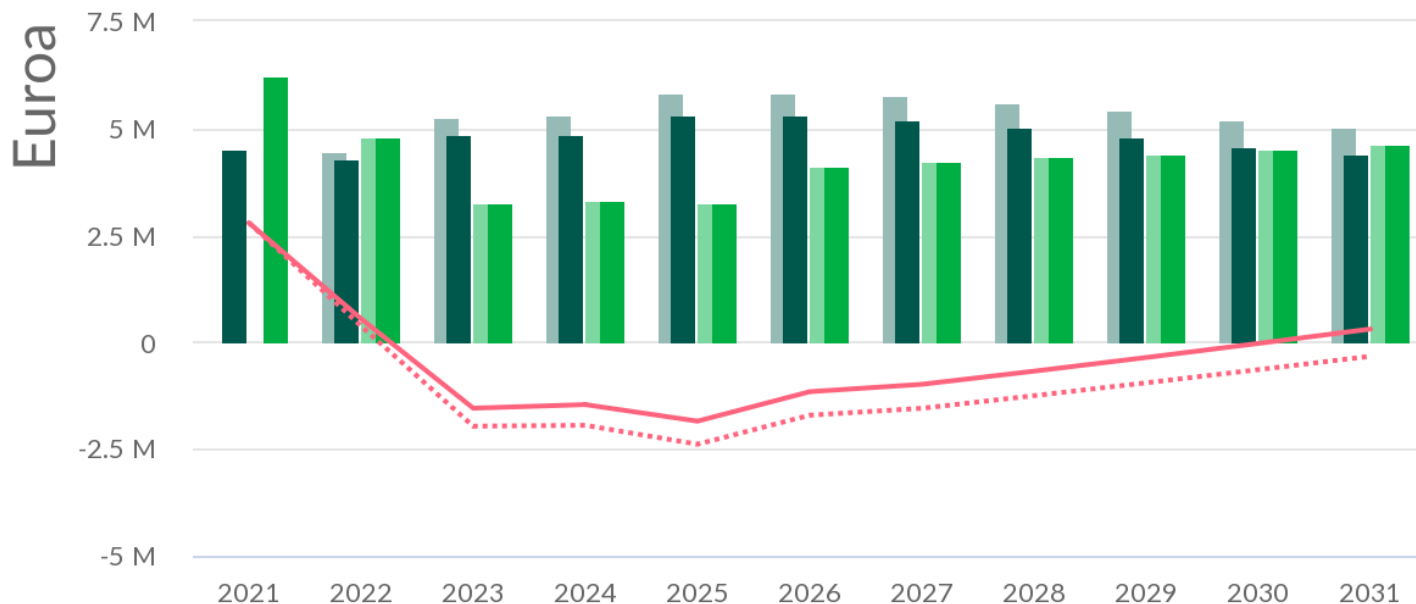
*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Lisäskenaario 1 – Tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu

Vuosikate riittää kattamaan perusinvestoinnit

Vuosikate ja investointien omahankintameno

■ Vuosikate
■ Investointien omahankintameno
— Rahoitustarve (netto)

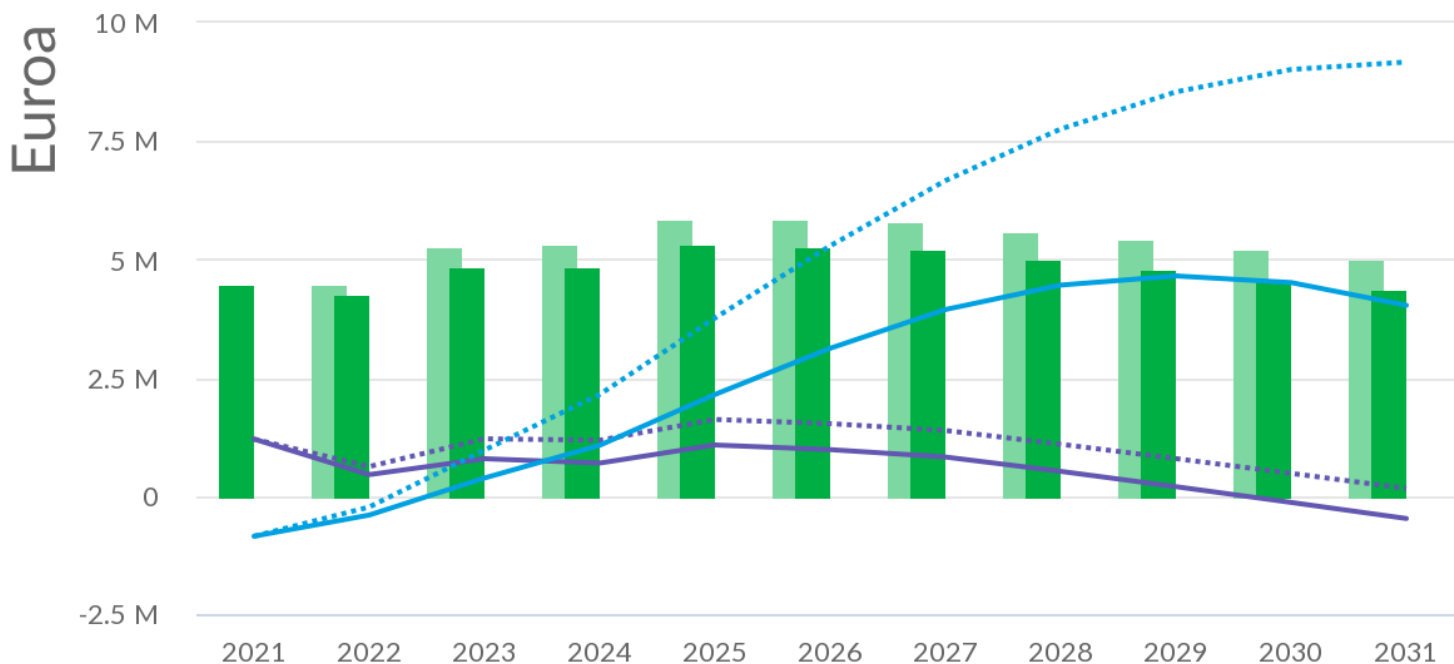
- Vuosikate vaihtelee ennustejaksolla 4,3-5,3 milj. euron välillä.
- Kunnan vuosikate riittää suunniteltuihin investointeihin lukuun ottamatta vuotta 2022 ja 2031
  - Vuonna 2022 rahoitustarve on 0,2 milj. euroa ja vuonna 2031 n. 0,3 milj. euroa.
- Lainakantaa voidaan lyhentää tai kassavaroja kasvattaa vuosittain noin 0-1,9 milj. euron verran vuosien 2023-2031 aikana ja yhteensä 7,4 milj. euroa ennustejaksolla.

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 1 – Tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu

Kertynyt ylijäämä 5,1 milj. euroa pienempi kuin perusskenaariossa

Vuosikate ja yli- / alijäämä

- Kunnan talous on alijäämäinen koko ennustejakson ajan
- Vuoteen 2031 mennessä kumulatiivinen ylijäämä on 5,1 miljoona euroa matalammalla tasolla kuin perusskenaariossa.

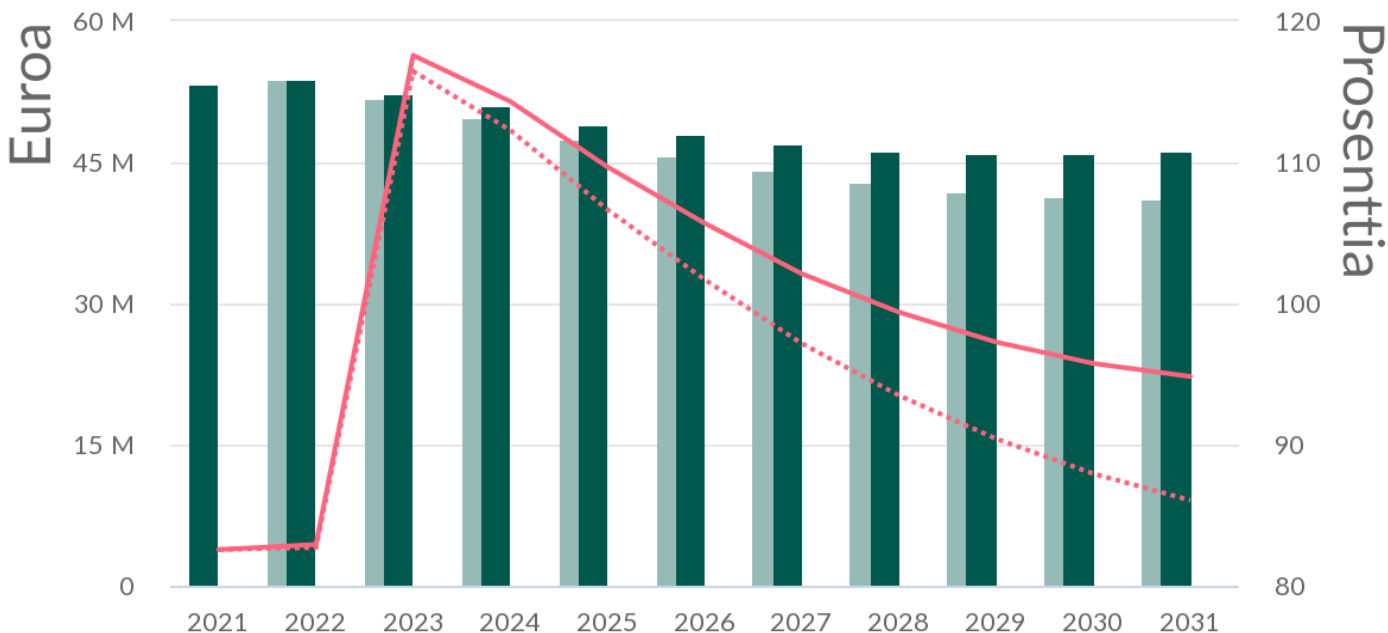
■ Vuosikate — Tilikauden ylijäämä (alijäämä) — Kertynyt yli-/alijäämä

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 1 – Tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu

Lainamäärä noin 5 milj. euroa suurempi

Vieraan pääoman määrä

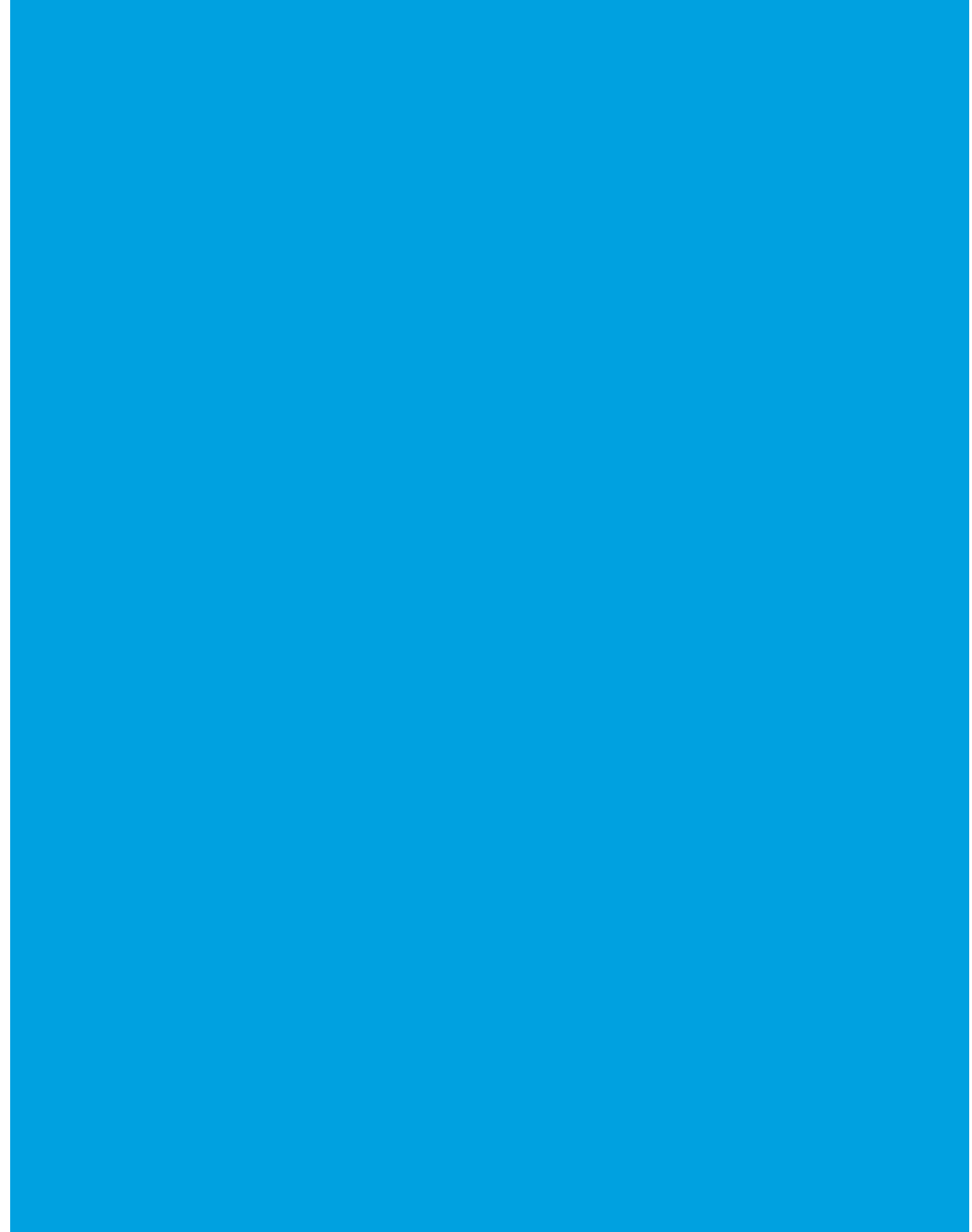
- Lainakanta on korkeimmillaan v. 2022 noin 54 milj. eurossa ja laskee vuosittain suhteellisen tasaisesti.
- Vuonna 2031 lainakanta on noin 46,2 milj. euroa.
- **Lainamäärä on noin 5,1 milj. euroa suurempi verrattuna perusskenaarioon.**

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = 100 x (VPO – saadut ennakot) / Käyttötulot, missä käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet.

**Skenaario 2:
tasapainotusohjelmassa
suunnitellut
säästötoimenpiteet eivät
toteudu ja kustannukset
kasvavat perusskenaariota
nopeammin**

Skenaario 2: oletukset

Skenaariossa tarkastellaan että tasapainotusohjelmassa suunnitellut säästötoimenpiteet eivät toteudu.

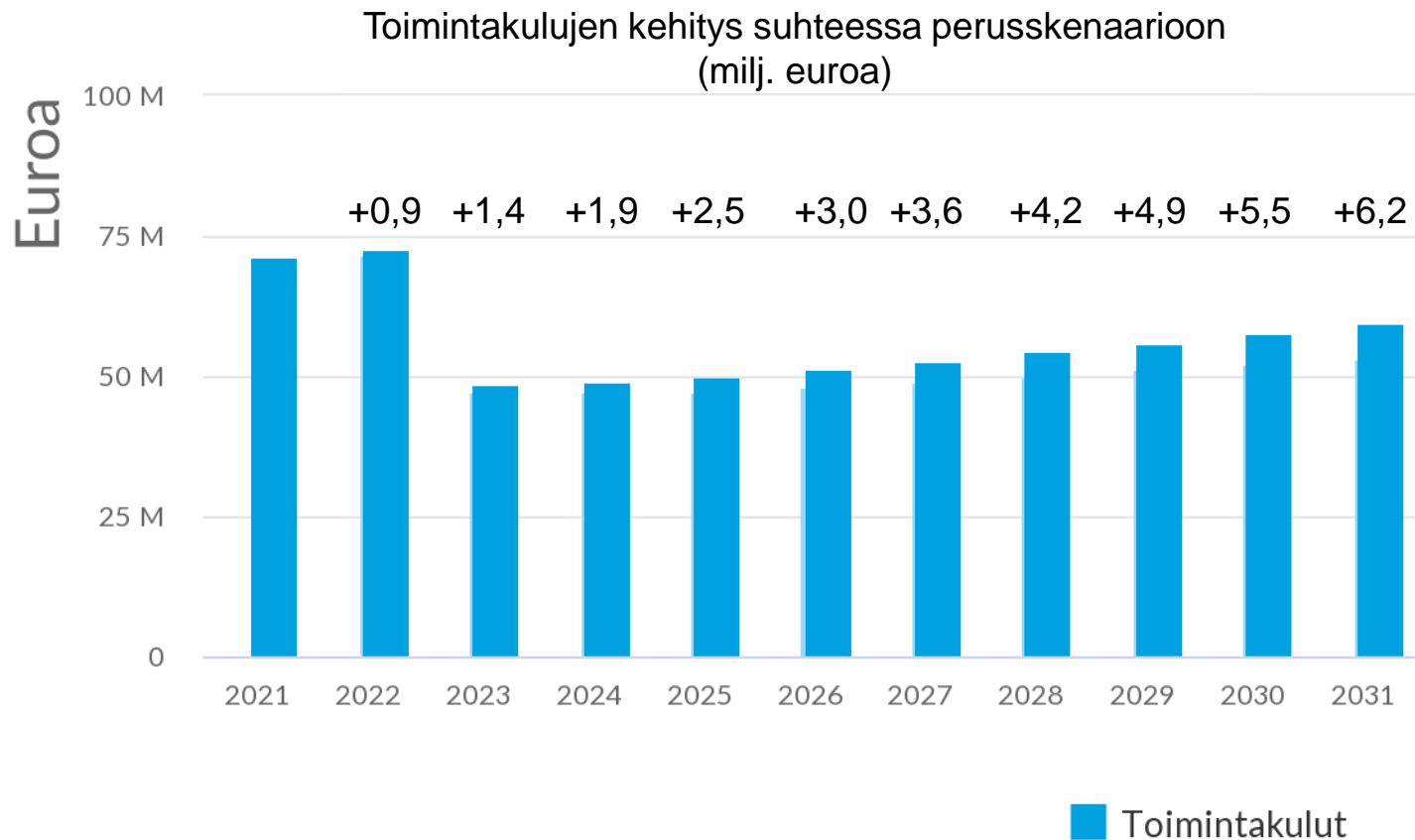
Menojen lisäys –suhteessa perusskenaarioon, jossa säästötoimenpiteet mukana:

- Vuonna 2022 yhteensä 170 tuhatta euroa
- Vuonna 2023 yhteensä 420 tuhatta euroa
- Vuonna 2024 yhteensä 484 tuhatta euroa
- Vuonna 2025 yhteensä 540 tuhatta euroa
- Vuosina 2026-2031 pohjana 2025 vuoden menojen lisäys + 2 % vuosittainen kasvu

Lisäksi pohjalla 1 % vuosittainen kasvu toimintakuluissa (lomituksen osalta myös tuotoissa).

Lisäskenaario 2 – säästötoimenpiteet ei toteudu ja 1% lisäys toimintakuluissa

Toimintakulut kasvavat vuosittain

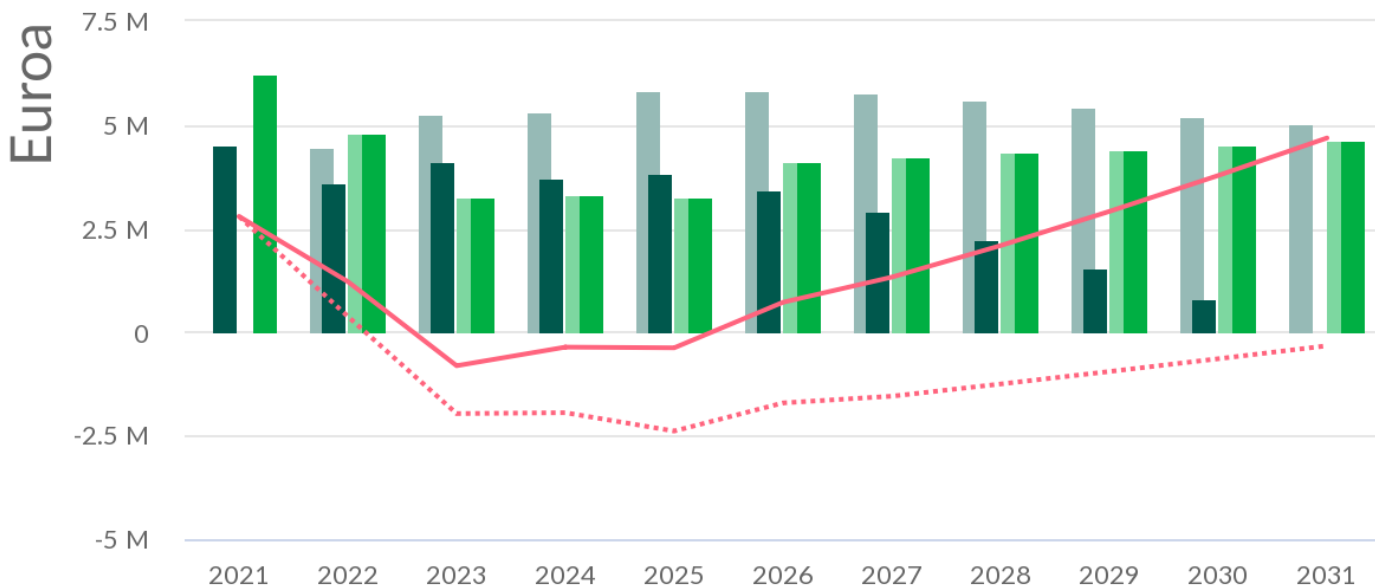
- Talouden tasapainotusohjelmassa suunnitellut menojen vähennykset vuosille 2022-2025 eivät toteudu, jolloin toimintakulut ovat suunniteltujen menojen vähennyksen verran suuremmat. Vuodesta 2026 alkaen sovellettu 2% kasvua.
- Lisäksi menoihin oletettu 1 % vuosittainen kasvu
  - Tasapainotusohjelmassa HVA:lle vuokrattavien sote-kiinteistöjen 500 TEUR lisätulo on huomioitu toteutuvan skenaariossa
- **Vuotuisesti tämä tarkoittaa noin 0,9-6,2 MEUR menojen lisäystä ennustevuosina perusskenaarioon nähden.**

*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Lisäskenaario 2 – säästötoimenpiteet ei toteudu ja 1% lisäys toimintakuluissa

Lisärahoituksen tarve ennustejaksolla 16 milj. euroa

Vuosikate ja investointien omahankintameno

- Lisärahoituksen vuodesta 2026 lähtien on vuosittain 0,7-4,7 milj. euroa ja nettorahoitustarve ennustejaksolla yhteensä noin 15,5 milj. euroa.
- Vuosikate laskee vuonna 2031 nollaan

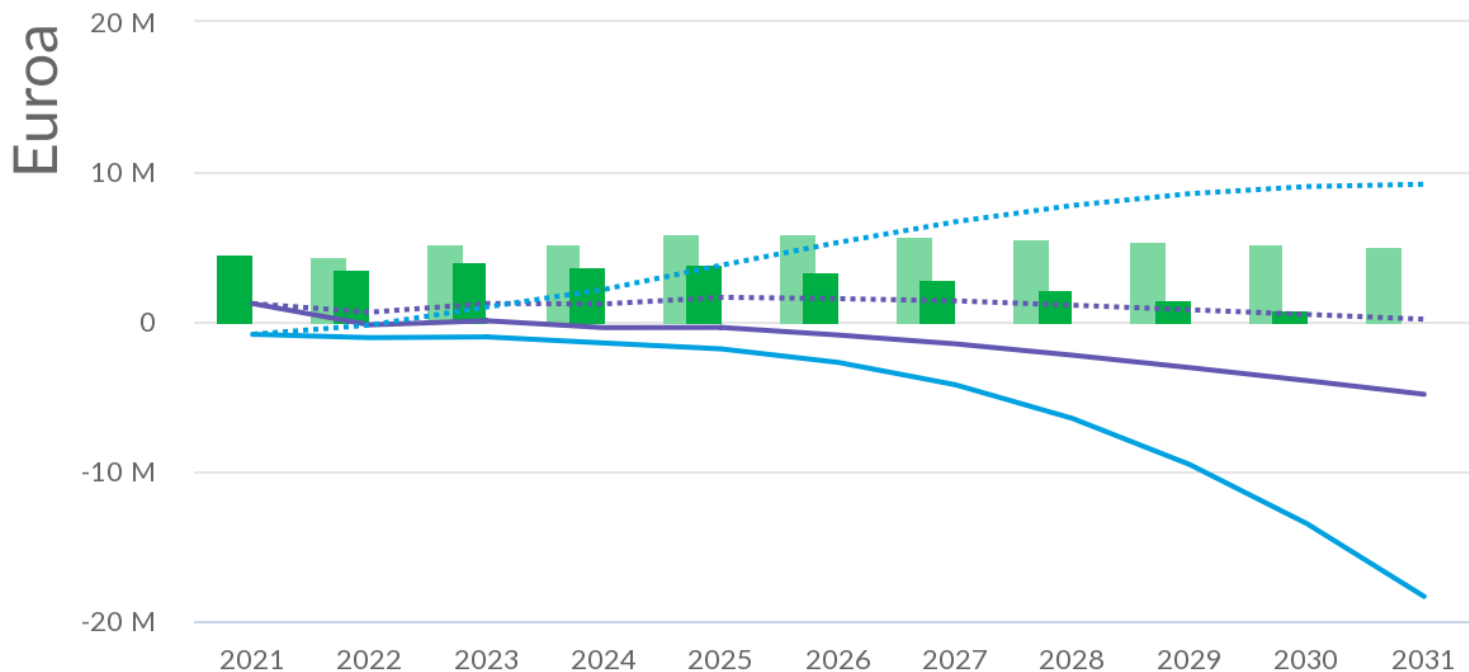
■ Vuosikate
■ Investointien omahankintameno
— Rahoitustarve (netto)

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 2 – säästötoimenpiteet ei toteudu ja 1% lisäys toimintakuluissa

Kertynyt tulos on 28 milj. euroa pienempi kuin perusskenaariossa

Vuosikate ja yli- / alijäämä

- Tilikauden tulos kääntyy alijäämäiseksi vuonna 2024. Kunnan talouden kertynyt alijäämä kasvaa koko ennustejakson ajan.
- Vuoteen 2031 mennessä kumulatiivinen alijäämä on 18,4 miljoonaa euroa.

*Kriisikuntakriteerien mukaisesti kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulisi edelleen kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

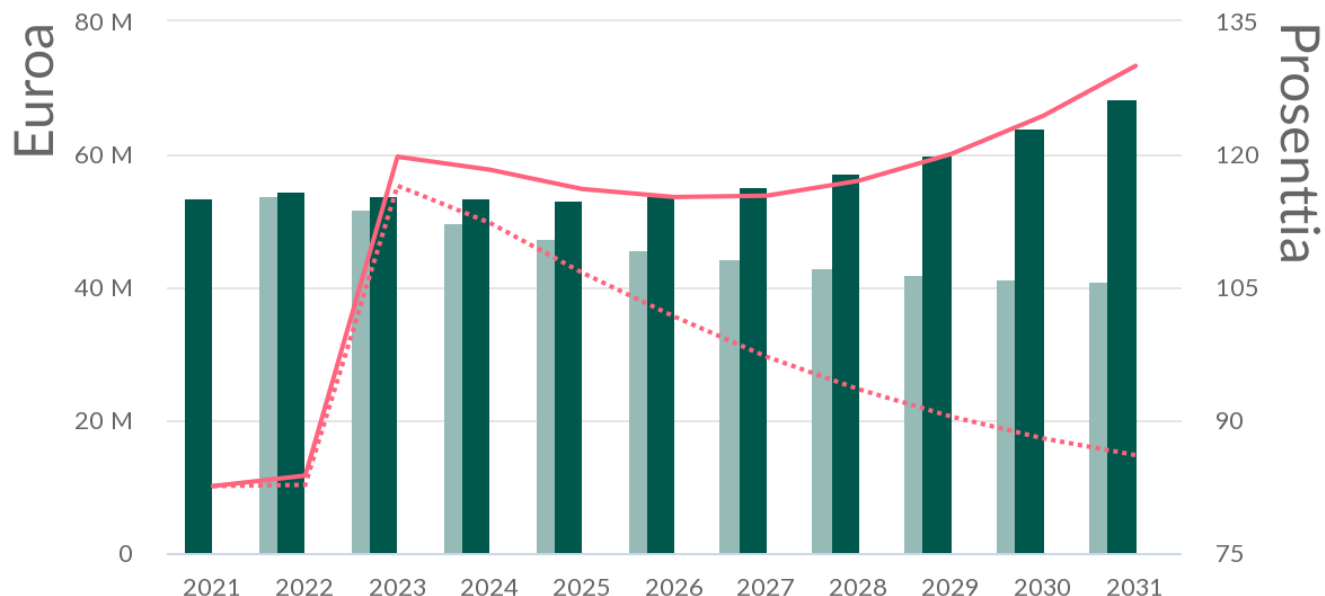
*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 2 – säästötoimenpiteet ei toteudu ja 1% lisäys toimintakuluissa

Lainamäärä noin 28 milj. euroa perusskenaariota suurempi

Vieraan pääoman määrä

- Lainakanta kasvaa vuodesta 2026 lähtien ja on korkeimmillaan v. 2031 noin 68,6 milj. eurossa
- Lainamäärä on noin 27,5 milj. euroa suurempi verrattuna perusskenaarioon.

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = 100 x (VPO – saadut ennakot) / Käyttötulot, missä käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet.

Skenaario 3: korkokulut 1,5% vuodessa

Skenaario 3: oletukset

Laskennan perustana toimii seuraavat oletukset:

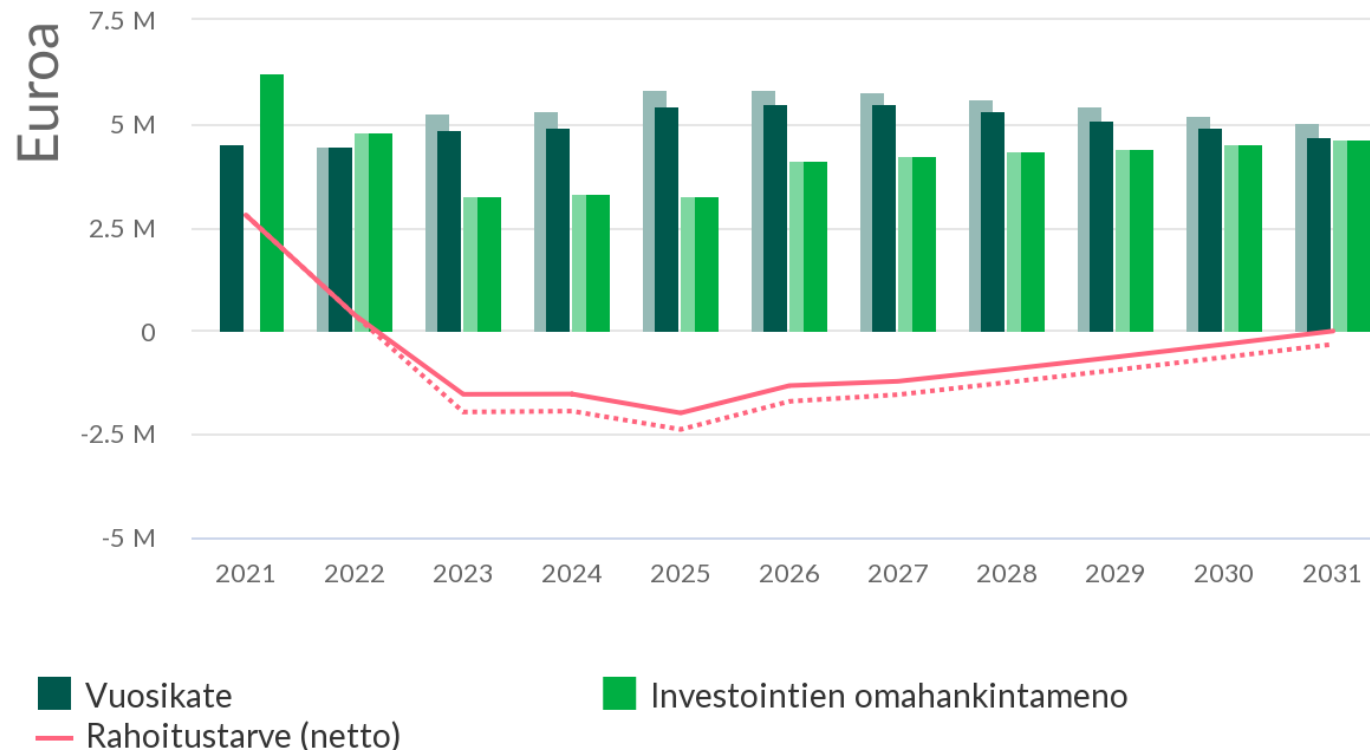
- Korkokustannukset ovat 1,5% vuosina 2023-2027 ja kasvavat tämä jälkeen 0,1%-yksikköä vuodessa
  - Perusskenaariossa korkokustannukset ovat 0,7% vuosina 2022-2027 ja kasvavat tämän jälkeen 0,1%-yksikköä vuodessa

Muut laskentaperusteet ovat samoin kuin perusskenaariossa

Lisäskenaario 3 – korkokulut 1,5% vuodessa

Vuosikate heikkenee yhteensä noin 3,1 milj. eurolla vuoteen 2031 mennessä

Vuosikate ja investointien omahankintameno

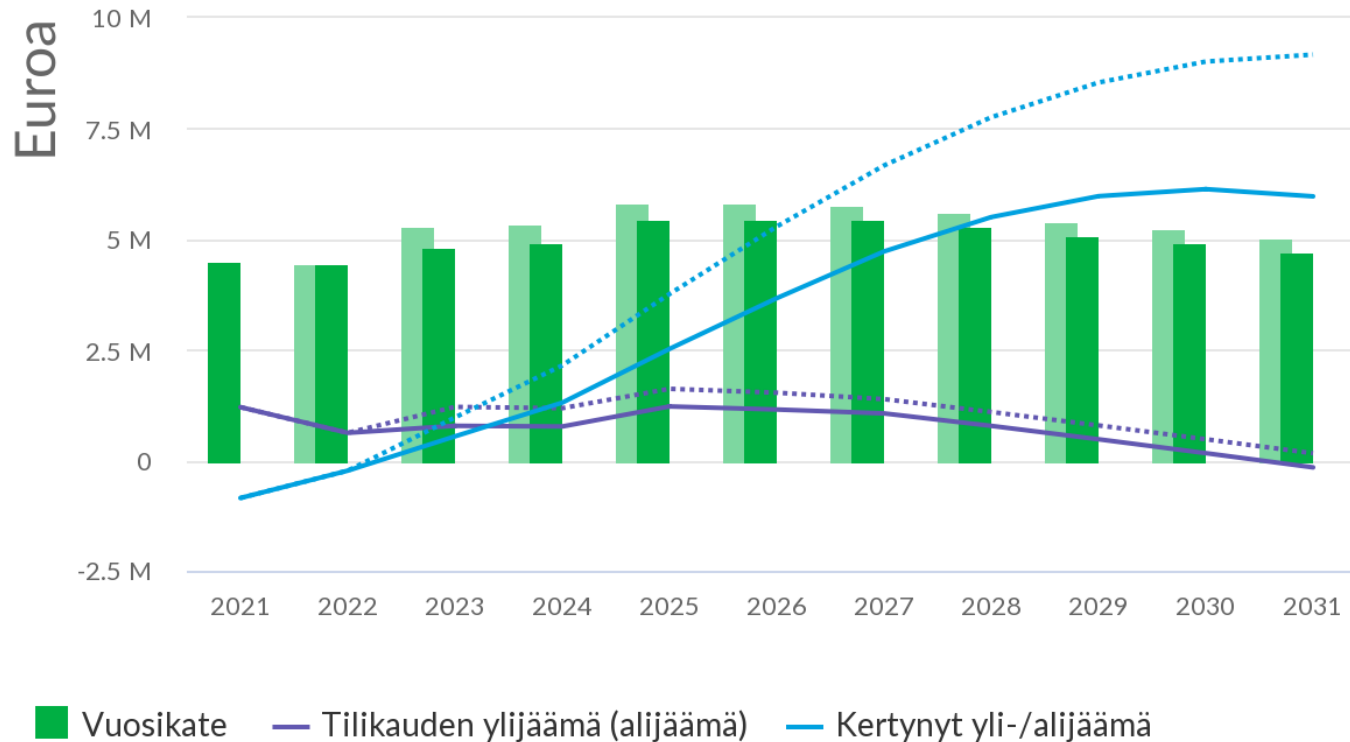
- Korkokustannukset ovat ennustejaksolla noin 3,2 milj. euroa korkeammat perusskenaarioon nähden ja korkokustannukset ovat yhteensä noin 6,8 milj. euroa.
- Vuosikate on vuodesta 2023 alkaen noin 0,3-0,4 milj. euroa matalammalla tasolla perusskenaarioon nähden.
- **Vuosikate heikkenee perusskenaarioon nähden yhteensä noin 3,1 milj. eurolla vuoteen 2031 mennessä**

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 3 – korkokulut 1,5% vuodessa

Kertynyt ylijäämä 3,2 milj. euroa matalammalla tasolla v. 2031

Vuosikate ja yli- / alijäämä

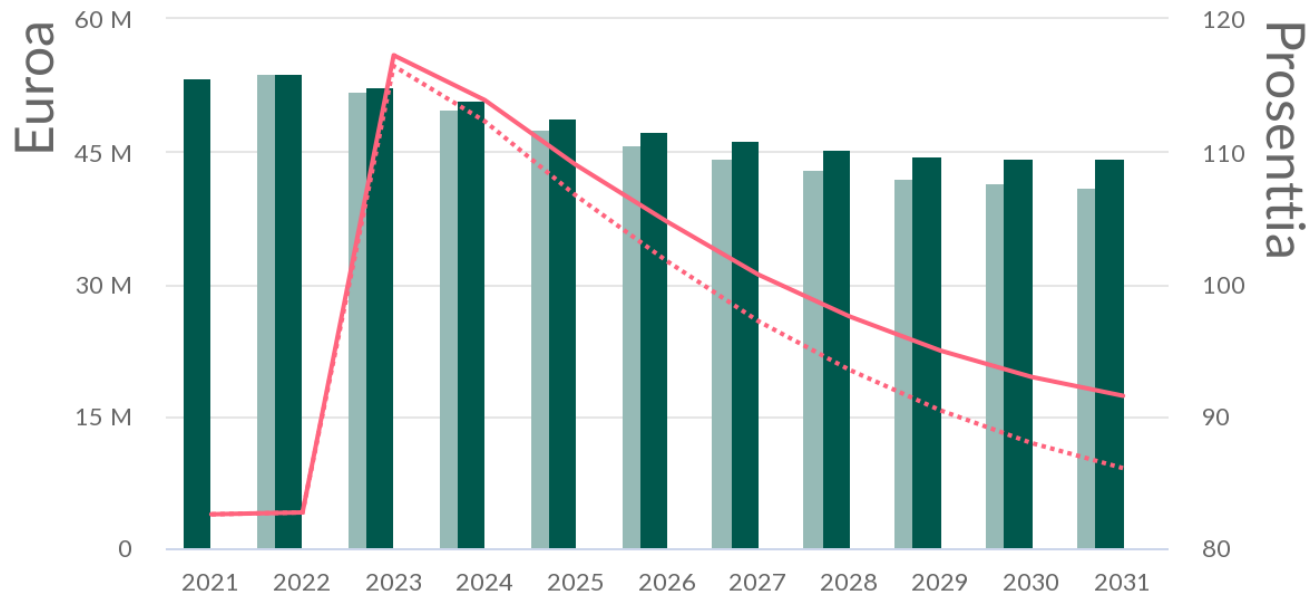
- Vuoteen 2031 mennessä kertynyt ylijäämä on noin 6,0 milj. euroa eli noin 3,2 milj. Euroa matalammalla tasolla kuin perusskenaariossa.
- Tilikauden tulos v. 2031 on noin -0,2 milj. euroa.

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 3 – korkokulut 1,5% vuodessa

Lainamäärä noin 3,2 milj. euroa korkeampi v. 2031

Vieraan pääoman määrä

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

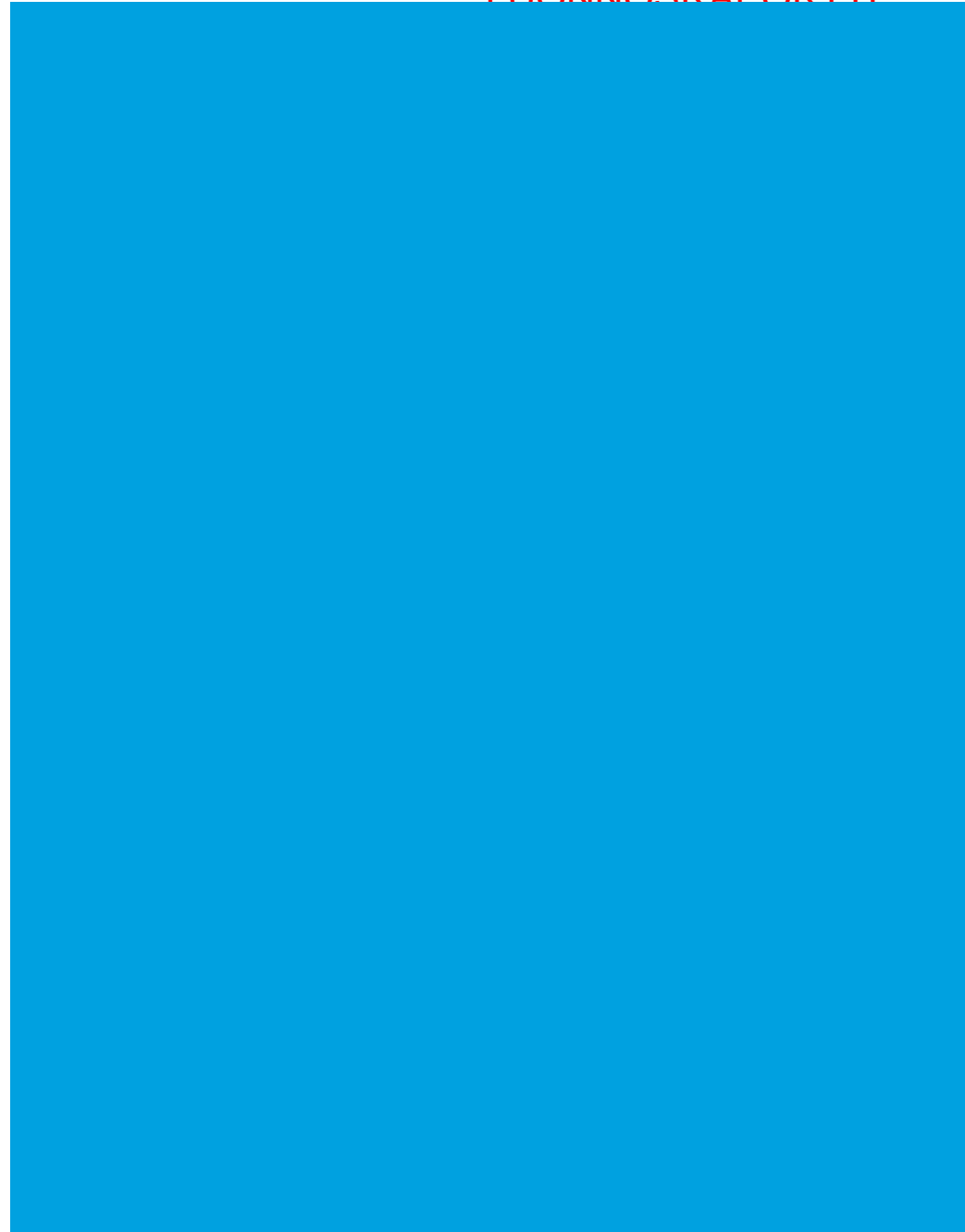
- Lainakanta on noin 3,2 milj. euroa korkeampi kuin perusskenaariossa v. 2031.

- **Lainamäärän ennustetaan kasvavan noin 44,3 milj. euroon.**

*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = 100 x (VPO – saadut ennakot) / Käyttötulot, missä käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet.

Skenaario 4: TE- uudistuksen vaikutus kunnan talouden asemaan

Skenaario 4: oletukset

Skenaariossa tarkastellaan TE-uudistuksen vaikutusta kunnan talouden asemaan

- TE-uudistus astuu arvion mukaan voimaan v.2024 loppupuolella
- **TE-uudistuksen kustannukset kunnalle**
  - Siirtyvät kustannukset kunnalle 624 TEUR vuodesta 2025 alkaen
- **TE-uudistuksen rahoitus kunnalle**
  - Siirtymäajan 1. vaiheen rahoitus (1.12.2024-31.12.2025):
    - Rahoitus yht. 673 TEUR
    - Rahoitus määräytyy 50 % kunnittaisen toteutuma-arvion ja 50 % laskennallisen valtionosuusrahoituksen perusteella.
  - Siirtymäajan 2. vaiheen rahoitus (1.1.2026-31.12.2026)
    - Rahoitus yht. 698 TEUR
    - Rahoitus määräytyy 25 % kunnittaisen toteutuma-arvion ja 75 % laskennallisen valtionosuusrahoituksen perusteella.
  - Rahoitus siirtymäajan jälkeen (1.1.2027 alkaen)
    - Rahoitus yht. 723 TEUR
    - Siirtymäajan jälkeen valtionosuusrahoitus määräytyy täysimääräisesti valtionosuuskriteereiden mukaisesti.

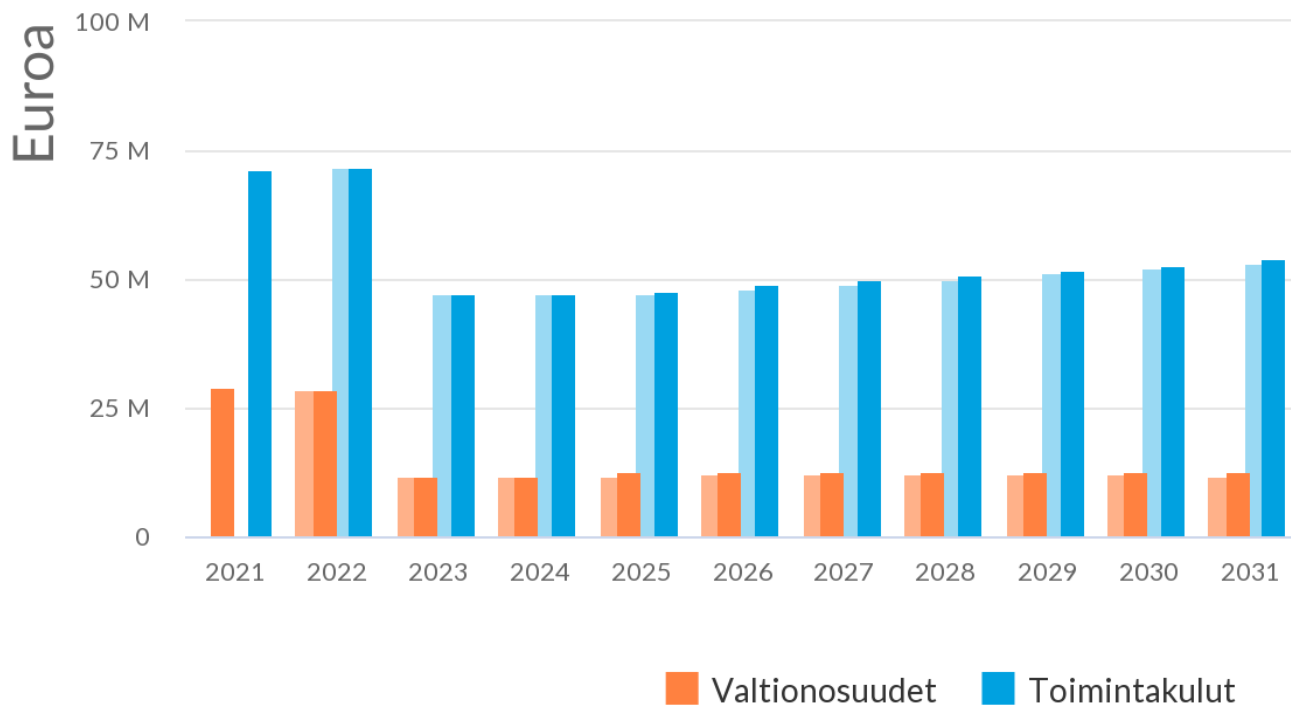

Lisäskenaario 4 – TE-uudistuksen vaikutus kunnan talouden asemaan

TE-uudistuksen nettovaikutus +100 TEUR

Toimintakulujen ja valtionosuuksien kehitys suhteessa perusskenaarioon (milj. euroa)

Tulot ja toimintakulut

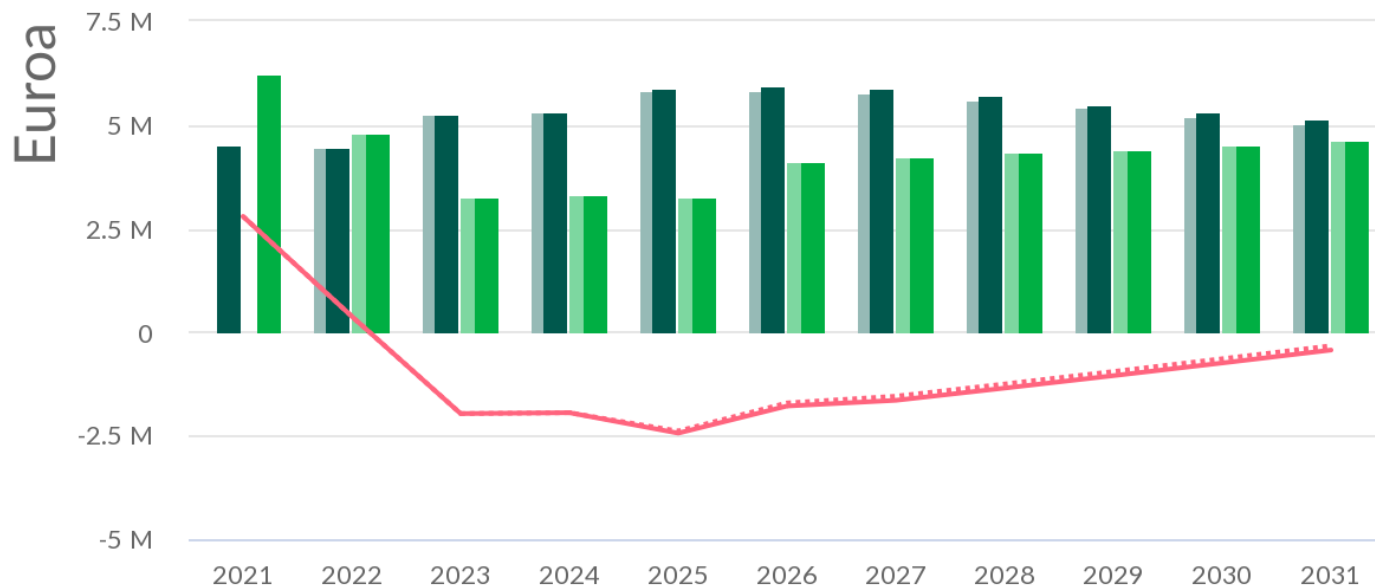
- TE-uudistus kasvattaa kunnan toimintakuluja noin 624 TEUR vuodesta 2025 alkaen
- Valtionosuusrahoituksen lisäys TE-uudistuksen johdosta on hieman alle 700 TEUR vuosina 2025-2026 ja 723 TEUR vuodesta 2027 alkaen
- **TE-uudistuksen nettovaikutus kunnalle on noin 100 TEUR positiivinen vuodesta 2027 lähtien**

*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Lisäskenaario 4 – TE-uudistuksen vaikutus kunnan talouden asemaan

Nettorahoitustarve paranee 0,7 milj. eurolla perusskenaarioon nähden

Vuosikate ja investointien omahankintameno

■ Vuosikate
■ Investointien omahankintameno
— Rahoitustarve (netto)

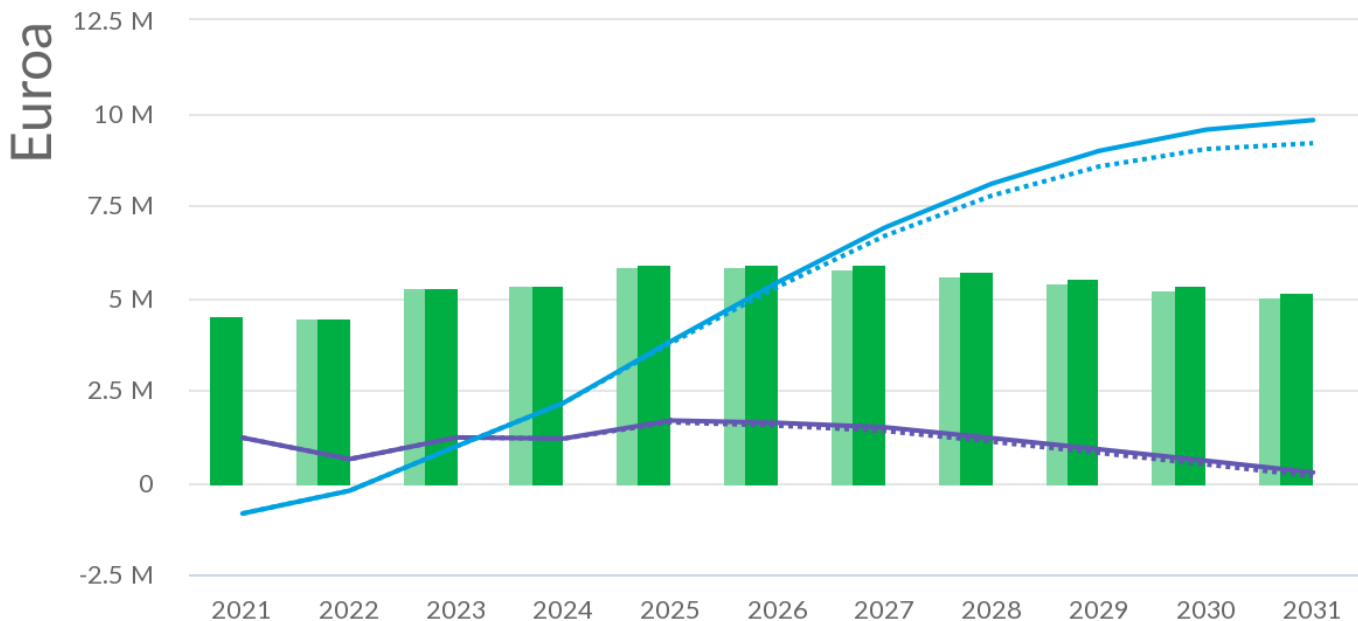
- TE-uudistus parantaa kunnan vuosikatetta ja nettorahoitustarvetta noin 100 TEUR vuodesta 2025 alkaen
- Vuosikate riittää kattamaan nettoinvestoinnit ennusteajaksolla.
- **Nettorahoitustarve on vuodesta 2025 lähtien noin –0,1 milj euroa vuodessa parempi kuin perusskenaariossa ja yhteensä noin –12,9 milj. euroa koko ennusteajaksolla (eli tämä summa käytettävissä lyhennyksiin).**

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 4 – TE-uudistuksen vaikutus kunnan talouden asemaan

Kertynyt ylijäämä kasvaa 0,7 milj. eurolla perusskenaarioon verrattuna

Vuosikate ja yli- / alijäämä

■ Vuosikate   — Tilikauden ylijäämä (alijäämä)   — Kertynyt yli-/alijäämä

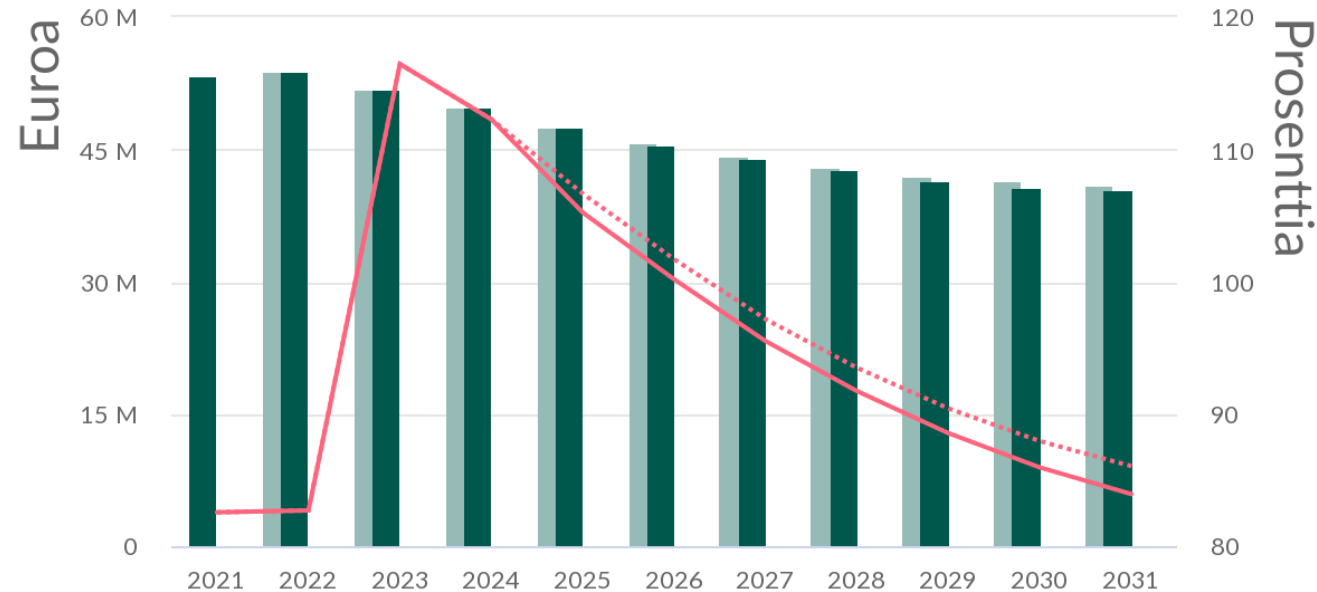
- Tilikauden ylijäämä on vuodesta 2025 lähtien vuosittain noin 0,1 milj. euroa korkeammalla tasolla.
- **Kertynyt ylijäämä ennustejakson lopussa on 9,8 milj. euroa.**

*Kuvassa tummat palkit sekä yhtenäinen viiva kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit sekä katkonainen viiva perusskenaariota.

Lisäskenaario 4 – TE-uudistuksen vaikutus kunnan talouden asemaan

Lainamäärä noin 0,6 milj. euroa pienempi

Vieraan pääoman määrä

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

- Lainakannan kehitys laskee ennustejaksolla 53,5 milj. eurosta 40,4 milj. euroon
- **Ennustejakson lopussa lainakanta on arviolta 0,6 milj. euroa pienempi perusskenaarioon nähden.**

*Kuvassa tummat palkit kuvastavat lisäskenaariota ja himmeät palkit perusskenaariota.

Suhteellinen velkaantuneisuus (%) = 100 x (VPO – saadut ennakot) / Käyttötulot, missä käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet.

07 Liitteet

Liite 1 - Kunnille siirtyvien työvoimapalveluiden rahoitus

Muhoksen kunta	Euroa
Asukasluku 2020	8 903
Arvioidut siirtyvät kustannukset, €	624 166
Arvioidut siirtyvät kustannukset, €/as	70
Valtionosuuden lisäys, €	723 310
Valtionosuuden lisäys, €/as	81
Uudistuksen nettovaikutus (tulot - menot) €, 1.1.2027 -	99 143
Uudistuksen nettovaikutus (tulot - menot), €/as	11
Siirtymäajan 1. vaiheen rahoitus (vuositaso) (50%+50%), 1.12.2024-31.12.2025	673 738
Siirtymäajan 2. vaiheen rahoitus (25%+75%), 1.1.2026-31.12.2026	698 524
Rahoitus siirtymäajan jälkeen (0%+100%), 1.1.2027 -	723 310

Liite 2 - Väestöennuste

Muhoksen kunta

Vuosi	0-5	6	7 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 49	50 - 64	65 - 74	75 -	Yhteensä
2021	659	158	916	459	445	2 924	1 648	976	704	8 889
2022	649	112	904	462	437	2 943	1 610	1 000	730	8 847
2023	633	124	859	454	444	2 942	1 603	1 005	749	8 813
2024	625	116	819	474	430	2 948	1 565	1 041	762	8 780
2025	642	90	784	462	431	2 923	1 572	1 042	804	8 750
2026	630	119	721	458	428	2 906	1 553	1 065	840	8 720
2027	626	112	705	431	441	2 884	1 552	1 061	879	8 691
2028	622	111	669	427	432	2 874	1 556	1 056	915	8 662
2029	619	110	666	390	428	2 860	1 556	1 055	949	8 633
2030	616	110	653	378	405	2 852	1 551	1 054	986	8 605

Lähde: Tilastokeskus

* Tulevaisuuden valtionosuuksien arvioimisessa on hyödynnetty vuosien 2022-2030 väestöennustetta.

Liite 3: Sote-uudistuksen myötä kunnalta poistuvat menot ja tulot (VM:n arvio)

Siirtyvät kustannukset (TPA21+TA22)	Siirtyvät tulot ml. verokust. alenema ja tasauksen neutralisointi	Siirtyvien kustannusten ja tulojen erotus
34 331 420	32 610 295	1 721 125

Siirtyvät tulot ml. verokustannusten alenema	euroa	
Siirtyvä valtionosuus (sote-osat)	9 083 304	
Siirtyvä yhteisövero	416 911	
Siirtyvät veromenetysten kompensatiot	3 160 341	+
Siirtyvä kunnallisvero	16 353 119	
Verotuskustannusten alenenma	74 337	
Verotulotasauksen muutos, ml. Neutralisointi	-3 670 957	-
Siirtyvät tulot	32 610 295	=

- Yllä olevassa taulukossa on esitetty Muhoksen kunnan käyttötaloudesta poistuvat menot (34,3 milj. euroa) vuodesta 2023 alkaen.
- Sote-uudistuksen myötä kunnalta siirtyy hyvinvointialueelle tuloja (mm. valtionosuuksia ja verotuloja) yhteensä 32,6 milj. euroa.
- Uudessa tilanteessa siirtyvien tulojen ja kustannusten erotuksena kunnalle jää VM:n arvion mukaan 1,7 milj. euroa enemmän tuloja kuin kuluja.

Vastuuvapauslauseke

Kuten normaalisti toimeksiantoja hoitaessaan / laskelmia tehdessään, Inspira on luottanut käyttämänsä Toimeksiantajalta, Toimeksiantajan osoittamalta taholta ja julkisista lähteistä saamansa tiedon oikeellisuuteen ja täydellisyyteen, eikä ole vastuussa minkään julkisesti tiedossa olevien tai sille annettujen tietojen itsenäisestä tarkastamisesta, eikä ole tietoja itsenäisesti tarkastanut. Inspira on toimeksiantoa ja taloudellista mallinnusta varten olettanut ja luottanut siihen, että kaikki kyseessä olevat tiedot ovat paikkansa pitäviä ja riittäviä. Inspira ei ole myöskään suorittanut minkään omaisuuserän tai varojen fyysistä tarkastusta, eikä ole hankkinut tai saanut muulta taholta käyttöönsä mitään riippumatonta arviota mistään Kohteen omaisuuserästä, varoista tai vastuista.

Antamamme raportti ja laskelmat perustuvat raportin päivämääränä vallitsevaan markkinatilanteeseen, taloudellisiin, rahoituskellisiin ja muihin olosuhteisiin sekä Inspiralle raportin päivämäärään mennessä toimitettuihin tietoihin. Muutokset edellä mainituissa tiedoissa, olosuhteissa tai materiaalissa edellyttävät uudelleen arvostamista ja voisivat johtaa raportin ja laskelmien olennaisiin muutoksiin. Inspira ei ole edellä mainittuja tietoja, olosuhteita tai materiaaleja koskevien muutosten johdosta velvollinen päivittämään tai muuttamaan raporttia ja laskelmia.

Raportti sekä laskelmat ja niiden tulokset sekä näiden perusteella tehdyt johtopäätökset ovat riippuvaisia käytetyistä oletuksista. Kun käytetyt oletukset liittyvät muun muassa oletuksiin tulevaisuuden kehityksestä, Inspira ei voi taata raportin ja laskelmien oikeellisuutta eikä Inspira vastaa raportissa esitettyjen tietojen tai arvioiden oikeellisuudesta tai pitävyydestä. Mahdollisten järjestelyiden toteuttaminen perustuu kaikilta osin Toimeksiantajan omaan perusteltuun päätöksentekoon eikä Inspira ota vastuuta järjestelyn toteuttamisesta tai muustakaan päätöksenteosta.

Tätä raporttia ei saa muuttaa tai luovuttaa taikka käyttää mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin, mitä toimeksiantosopimuksessa osapuolten välillä on sovittu. Muuttamista, luovuttamista tai käyttämistä koskevan rajoituksen rikkominen johtaa Inspiran vapautumiseen kaikista raportista johtuvista tai siihen liittyvistä vastuista.

Inspiran vastuu on rajattu siten kuin Toimeksiantajan kanssa on sovittu. Inspira ei hyväksy vastuuta raportista suhteessa muihin tahoihin kuin Toimeksiantajaan eikä Inspira ole vastuussa vahingoista, jotka aiheutuvat siitä, että kolmas osapuoli saa tiedon raportista, käyttää sitä tai luottaa siihen.